

Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie

Rynek turystyczny Belgii

Katarzyna Wrzos
TiRSumT2

Kraków 2009

Spis treści

- **Wstęp**
- **Rozdział I – Belgia– podstawowe informacje**

- 1.1 Wprowadzenie
 - 1.1.1 Położenie
 - 1.1.2 Geografia
 - 1.1.3 Gospodarka
 - 1.1.4 Ustrój polityczny
 - 1.1.5 Podział administracyjny
- 1.16 Ludność
- 1.2 Warunki rozwoju turystyki
 - 1.2.1 Regiony koncentracji ruchu turystycznego
 - 1.2.2 Atrakcje turystyczne,
 - 1.2.3 Dostępność komunikacyjna

Rozdział II – Rynek recepcji turystycznej Belgii

- 2.1 Rynek turystyczny Belgii jako część regionu Europy Zachodniej w międzynarodowym ruchu turystycznym
- 2.2 Liczba przyjazdów turystów do Belgii
- 2.3 Kierunki z których przyjeżdżają turyści
- 2.4 Profile turystów
- 2.5 Odwiedzane regiony
- 2.6 Cele przyjazdów
- 2.7 Środki lokomocji
- 2.8 Długość pobytu
- 2.9 Miejsca zakwaterowania
- 2.10 Dochody z turystyki przyjazdowej
- 2.11 Próba prognozy belgijskiego rynku recepcyjnego

Rozdział III – Rynek emisji turystycznej

- 3.1 Rynek turystyczny Belgii
- 3.2 Liczba wyjazdów z Belgii
- 3.3 Kierunki do których wyjeżdżają Belgowie
- 3.4 Profile turystów belgijskich
- 3.5 Odwiedzane regiony
- 3.6 Cele wyjazdów
- 3.7 Środki lokomocji
- 3.8 Długość pobytu
- 3.9 Miejsca zakwaterowania
- 3.10 Wydatki z turystyki wyjazdowej
- 3.11 Próba prognozy

Rozdział IV – Znaczenie rynku turystycznego Belgii dla Polski

- 4.1 Rynek turystyczny Polski
- 4.2 Liczba przyjazdów do Polski
- 4.3 Profile turystów
- 4.4 Odwiedzane regiony
- 4.5 Cele podróży
- 4.6 Środki lokomocji
- 4.7 Długość pobytu
- 4.8 Miejsca zakwaterowania
- 4.9 Dochody z turystyki przyjazdowej Belgów do Polski
- 4.10 Prognozy dla turystycznego rynku polskiego względem Belgii

Zakończenie

Bibliografia

Spis tabel

Spis wykresów

Spis rysunków

Wstęp

Głównym celem pracy jest analiza rynku turystycznego Belgii. Postawiony cel wymaga zestawień licznych raportów sporządzanych przez organizacje turystyczne i rządowe. Jednocześnie zawiera ona ogólne informacje na temat położenia, uwarunkowań naturalnych oraz ustroju politycznego, ludności a także krótką charakterystykę atrakcji turystycznych tego kraju.

Aby dokładnie poznać temat pracy przeanalizowano zarówno podstawowe wiadomości o kraju, które również mają istotny wpływ na rozwój turystyki a także zebrano informacje dane dotyczące ruchu turystycznego Belgii, jak również postarano się wysunąć pewne przypuszczenia, co do przyszłego obrazu rynku turystycznego tegoż państwa.

W czasach, w których tak szybko zmieniają się wymagania każdego rynku, zatem również turystycznego, rzeczą niezmiernie ważna jest śledzenie zachodzących zmian oraz umiejętne ich analizowanie a w szczególności prognozowanie nadchodzących nurtów oraz wychodzenie im naprzeciwko z odpowiednią ofertą turystyczną.

Temat pracy wybrano w szczególności z dwóch przyczyn. Po pierwsze jest to często pomijany kraj, czego przykładem może być dość mała ilość opracowań na jego temat w stosunku do innych krajów. Możliwe, że przyczyną jest jego jednak niewielki obszar (30 528 km²)¹ a także brak odpowiedniej i nagłośnionej reklamy, ale możliwe również, że raport ten pokaże, iż kraj ten nie potrzebuje zbyt „szumnej” promocji. Jednak na półkach księgarni znajdziemy niewiele przewodników po tym ciekawym dla turystów kraju.

Natomiast drugą z przyczyn jest fakt otwarcia rynku pracy dla Polaków przez belgijski rząd², zatem sprawa mocno związana już z naszym krajem i tym samym z turystyką. Bowiem okazać się może, że dzięki naszym rodakom wyjeżdżającym do Belgii za pracę, nasz kraj mocniej zaistnieje w świadomości Belgów a także stanie się atrakcyjnym przez sam element wzbudzenia ciekawości. Warto zatem poznać bliżej turystyczny rynek belgijski, jego charakterystykę, tendencje, wskaźniki oraz m.in. upodobania turystów

¹ Z. Kruczek, *Europa - geografia turystyczna*, Wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 118

²http://gospodarka.gazeta.pl/gospodarka/1,85275,6397995,Szef_MSZ_Belgii_za_otwarceniem_ryнку_pracy_dla_Polakow.html

belgijskich a także dowiedzieć się więcej o kraju, który również dla Polaków będzie w przyszłości coraz częstszym celem podróży.

Praca podzielona jest na cztery rozdziały. Pierwszy z nich przedstawia informacje ogólne o Belgii (położenie, gospodarka, ustrój polityczny, itp.). Drugi opisuje rynek recepcji Belgii, m.in.: liczb przyjazdów cudzoziemców, ich profile, cele, wydatki. Trzeci analogicznie do drugiego skupia się na rynku emisji turystycznej. Natomiast czwarty rozdział skupia się na określeniu znaczenia rynku turystycznego Belgii dla Polski.

W pracy zastosowano metod opisów. Opierano się głównie na rocznikach statystycznych zarówno polskich, jak i belgijskich. Źródłami informacji wykorzystanych w pracy są również raporty rynków turystycznych sporządzone przez m.in. UNWTO, Belgium Tourist Office, Brussels Tourist Office, Eurostat, POT, GUS.

Rozdział I Belgia – podstawowe informacje

Belgia, mimo krótkiej, 150-letniej państwowości, należy do krajów o dłuższej tradycji³. Przebiegający przez jej terytorium podział wpływów kulturowych Francji i państw germańskich - Niemiec i Holandii - przez stulecia kształtował losy tego kraju. Odrębności te, a nawet antagonizmy, utrzymują się do dziś, grożąc od czasu do czasu rozpadem państwa. Należąca w XIX w. do najsilniej uprzemysłowionych potęg europejskich Belgia obecnie czerpie swój dobrobyt przede wszystkim z handlu. Belgia będąc w pewnym sensie centrum Europy (znajduje się tam centrala Unii Europejskiej oraz Kwatera Główna NATO) pozostaje krajem małych, uroczych miasteczek z bezcennymi zabytkami i zadbanymi domami z czerwonej cegły.

Tabela 1: Podstawowe informacje na temat Belgii

Powierzchnia	30 528 km²
Ludność	10 517 842
Gęstość zaludnienia	345 os./km²
Stolica	Bruksela
Ustrój polityczny	Monarchia parlamentarna
Znak rejestracyjny	B
Skrót walutowy	EUR
Jednostka monetarna	1 euro = 100 centów
PKB	299, 1 USD
PKB na jedną os.	35 527 USD/ 1 mieszk.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Z. Kruczek, Europa - geografia turystyczna, Wyd. Proksenia, Kraków 2008 oraz www.wikipednia.pl

³ <http://www.e-wczasowicz.pl/artykuly?akcja=czytaj&id=87>

1.1.1 Położenie

Belgia, Królestwo Belgii - *Koninkrijk België, Royaume de Belgique, Königreich Belgien*⁴ – państwo federacyjne w zachodniej Europie w południowych Niderlandach. Belgia jest członkiem Unii Europejskiej (UE), Unii Zachodnioeuropejskiej (UZE), ONZ oraz NATO⁵.

Graniczy od zachodu z Francją (620 km), od południa z Luksemburgiem (148 km), od wschodu z Niemcami (167 km) i od północy z Holandią (450 km). Łączna długość granic lądowych wynosi 1 385 km, ponadto istnieje 64 km fragment wybrzeża Morza Północnego⁶. Podzielona jest na trzy strefy językowe: francuską, niderlandzką i niemiecką. Bruksela, stolica Belgii, jest jednocześnie "stolicą" Unii Europejskiej⁷.

Rysunek 1: Mapa Belgii

Źródło: <http://turystyka.wp.pl/>

⁴ Z. Kruczek, *Europa - geografia turystyczna*, Wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 118

⁵ *Belgia*, red. M. Binkowska, Wyd. Mediaprofit, Warszawa 2007, s. 2

⁶ *Belgia*, red. M. Binkowska, Wyd. Mediaprofit, Warszawa 2007, s. 4

⁷ Bruksela jest siedzibą króla i parlamentu belgijskiego, a ponadto jest siedzibą NATO, Euroatomu i kilkudziesięciu organizacji międzynarodowych. Bruksela jest ponadto siedzibą instytucji Unii Europejskiej, <http://pl.wikipedia.org/wiki/Bruksela>

1.1.2 Geografia

Większą część powierzchni Belgii stanowią peryglacjalne i aluwialne niziny; w północnej części płaska, częściowo zabagniona równina Flandrii (tzw. Belgia Niska), oddzielona od morza wałem wydmy (wys. do 20 m), oraz pagórkowata i piaszczysta kraina Kempen (wys. do 95 m); w środkowej części (Belgia Średnia) wysoczyzna Brabancji (wys. 100-200 m) zbudowane głównie z glin i piasków trzeciorzędowych pokrytych lessem oraz wzgórze Hainaut (na zachodzie) zbudowane z utworów glinianych.

Belgia charakteryzuje się gęstą siecią rzeczną (Skalda, Moza, Sambra, Ourthe, Leie, Denden, Senne, Rupel). Belgijskie rzeki mają mały spadek, są połączone siecią kanałów i wykorzystywane do żeglugi. We Flandrii znajduje się też gęsta sieć kanałów odwadniających poldery⁸. Naturalną szatę roślinną kraju stanowią wrzosowiska i torfowiska oraz lasy wierzbowe, bukowe, olchowe i dębowo-brzozowe. W Belgii panuje klimat morski, ciepły, charakteryzujący się dużym zachmurzeniem, opadami i mgłami (do 200 dni w roku). Można by zaryzykować porównanie do klimatu Londynu i wiele się nie pomylić.

1.1.3 Gospodarka

Jeden z najlepiej rozwiniętych krajów Europy. PKB wyniósł 254 mld euro (na 1 mieszkańca – 30 001 euro). Podatki w Belgii należą do najwyższych w Europie i stanowią 47% PKB. Wskaźnik Giniego, czyli poziom rozpiętości w dochodach, wynosi 27. Belgia ma również najwyższy na świecie eksport per capita. W ostatnich latach udało się także zmniejszyć zadłużenie z 120% PKB w 1980 rok do obecnych 90% PKB⁹. Podstawą gospodarki jest wysoko rozwinięty przemysł (głównie hutniczy, maszynowy, elektrotechniczny, spożywczy, chemiczny, włókienniczy) oraz wysoko towarowe rolnictwo (hodowla bydła, trzody; uprawa zbóż, buraków cukrowych). Antwerpia jest największym w świecie ośrodkiem szlifowania diamentów. Liczne atrakcyjne

⁸ Poldery - niderl. urodzajne tereny nadmorskie lub położone poniżej poziomu morza, sztucznie osuszone i otoczone groblami w celu ochrony przed zalaniem przez rzekę, jezioro itp. Występują najczęściej w Holandii i Niemczech Zachodnich, <http://pl.wikipedia.org/wiki/Polder>

⁹ <http://wapedia.mobi/pl/Belgia>

miejsowości turystyczne, między innymi: Antwerpia, Bruksela, Gandawa, Brugia.¹⁰ Kraj ten zaliczany jest do jednych z najbardziej rozwijających się krajów Europy. Dobrym przykładem jest polepszenie gospodarki kraju, import eksport towarów z zagranicy, przemysł oraz spadek bezrobocia. Z roku na rok kraj dysponuje coraz to bogatszym rynkiem pracy co powoduje iż stopa inflacji wzrasta. W roku 2002 stopa inflacji wynosiła 1,6%, rok później stopa inflacji wzrosła o 0,1%.¹¹

1.1.4 Ustrój polityczny

Belgia jest monarchią konstytucyjną, państwem federacyjnym. Konstytucja Belgii została przyjęta w roku 1831, po zwycięstwie rewolucji sierpniowej 1830 roku¹². Każdy z 3 regionów Belgii ma własną władzę ustawodawczą - Radę Regionalną. Dwuizbowy parlament (Senat i Izba Deputowanych) wybierany jest w wyborach powszechnych co 4 lata.

Flaga Belgii składa się z trzech pionowych pasów: czarnego, żółtego i czerwonego. Barwy te nawiązują do flagi Brabancji, gdzie na czarnym tle wspaniale prezentował się żółty lew z czerwonym językiem¹³. W 1830 roku Belgia wyzwoliła się spod panowania Holandii, stając się niepodległym królestwem. Wtedy belgijska flaga składała się z trzech poziomych pasów. Rok później, w geście poparcia rewolucji lipcowej we Francji, Belgia poziome pasy zamieniła na pionowe (na wzór flagi francuskiej).

1.1.5 Podział administracyjny

Trzy regiony autonomiczne Królestwa Belgii to Bruksela (region stołeczny), Flandria oraz Walonia. Flandria dzieli się na następujące prowincje: Antwerpię, Brabancję Flamandzką, Flandrię Wschodnią, Flandrię Zachodnią oraz Limburgię. Natomiast Walonia to: Brabancja Walońska, Hainaut, Liège, Luxembourg oraz Namur.

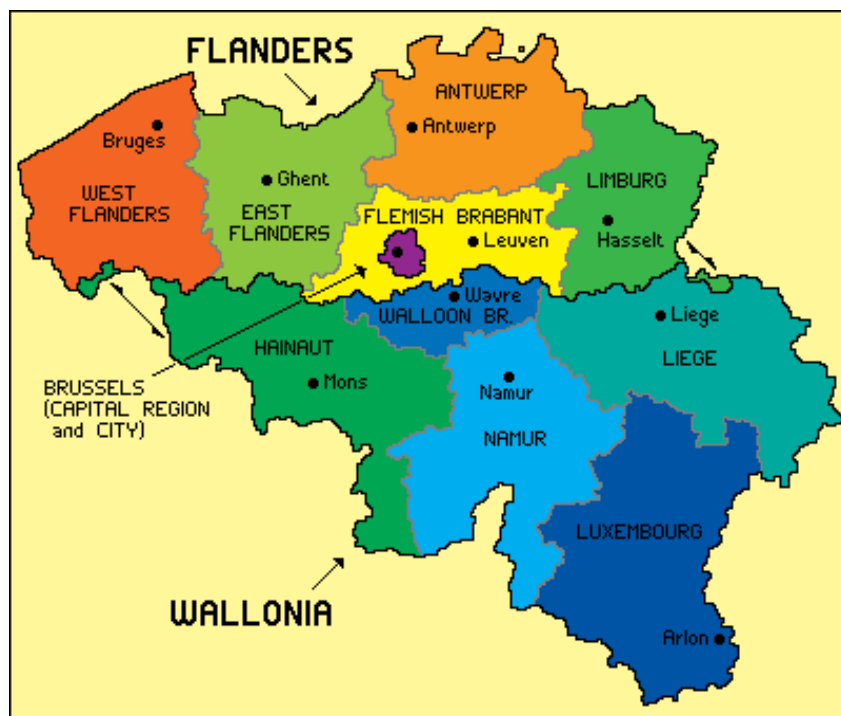
¹⁰ *Belgia i Luksemburg-praktyczny przewodnik*, Wyd. Pascal, Bielsko-Biała 2006, s. 8

¹¹ http://www.sciaga.pl/tekst/61179-62-analiza_ryнку_belgijskiego

¹² Niepodległość zdobyła w wyniku powstania przeciwko dominacji holenderskiej (rewolucja belgijska), <http://pl.wikipedia.org/wiki/Belgia>

¹³ http://www.belgia.org/Info_polityczne.php

Rysunek 2: Mapa administracyjna Belgii

Źródło: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/70/Belgium_RegProv.png

W Belgii wyróżnia się również cztery regiony językowe: region francuskojęzyczny (język waloński), region niderlandzkojęzyczny (język flamandzki), dwujęzyczny region Brukseli (język flamandzki i francuski) oraz region niemieckojęzyczny¹⁴.

Najmniejszą jednostką podziału administracyjnego Belgii jest - podobnie, jak w Polsce - gmina. Belgia liczy ich sobie dokładnie 589¹⁵. Istnieją zatem regiony autonomiczne, regiony językowe, prowincje i gminy - wszystkie te jednostki mają określone granice geograficzne. Nieco inaczej prezentuje się kwestia wspólnot. Powołano je bowiem jako instytucje, do których obowiązków należy dbanie o rozwój języka i kultury. Jednak zgodnie z literą prawa, nie odnoszą się one do żadnej konkretnej grupy ludności czy terytorium, ale mają precyzyjnie wyznaczone obszary, na których mogą legalnie działać. Wspólnota flamandzka (Vlaamse Gemeenschap) obejmuje teren Flandrii i Brukselę, wspólnota francuska (Communauté Française) - większość Walonii oraz również Brukselę, natomiast wspólnota niemieckojęzyczna

¹⁴ <http://www.belgia.org/Administracja.php>

¹⁵ <http://www.belgia.org/Administracja.php>

(Deutschsprachige Gemeinschaft) - niewielka prowincję Liège (Walonia), niedaleko granicy z Niemcami¹⁶. Największe miasta: Bruksela, Liège, Antwerpia, Gandawa, Charleroi, Brugia, Namur¹⁷.

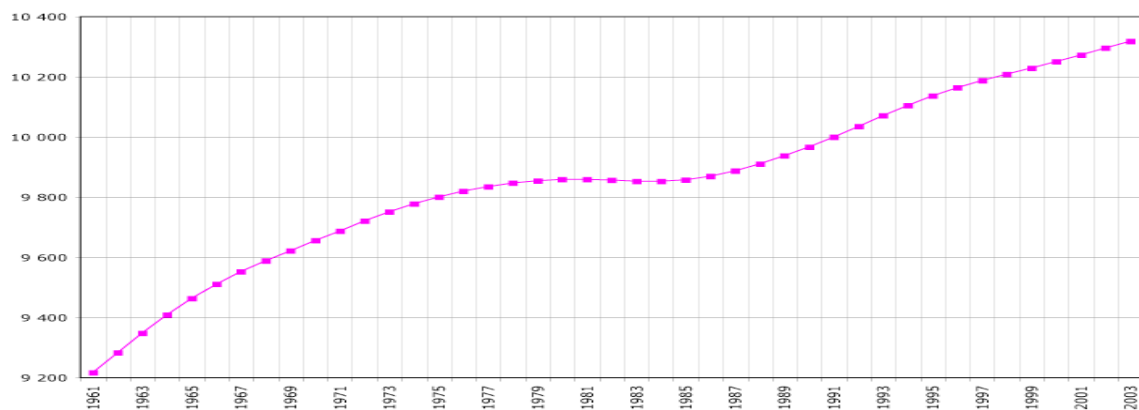
1.1.6 Ludność

Liczba ludności wynosi ok. 10 mln. Co daje jej 77 miejsce na świecie pod względem liczby ludności¹⁸.

Skład etniczny: Flamandowie 55%, Walonowie 33%, obcokrajowcy 12%. Część północna Belgii jest flamandzka, natomiast południowa francuska. W kraju tym mieszka dość znaczna liczba obcokrajowców, zwłaszcza z Włoch (emigracja zarobkowa), Niemiec, Francuzów, Holendrów, a także Polaków¹⁹. Religie: Katolicy - 89.5%, muzułmanie 2.5%, protestanci 0.5%, Żydzi 0.4%.

Językami urzędowymi są w Belgii francuski, niderlandzki i niemiecki. Większa część populacji (56%-60%) posługuje się językiem niderlandzkim, około 40%-44% francuskim, bądź walońskim i zaledwie 1% niemieckim.

Rysunek 3: Demografia Belgii (1961-2003)

Źródło:

<http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Plik:Belgiumdemography.png&filetimestamp=20050209210549>

¹⁶ <http://www.belgia.org/Administracja.php>

¹⁷ *Belgia*, red. M. Binkowska, Wyd. Mediaprofit, Warszawa 2007, s. 12

¹⁸ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Belgia>

¹⁹ Z. Kruczek, *Europa - geografia turystyczna*, Wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 118

1.2 Warunki rozwoju turystyki

Mimo niezbyt dużej powierzchni kraju Belgia to kraj o urozmaiconej rzeźbie terenu, przechodzący od peryglacjalnych nizin, przez zabagnione równiny Flandrii, piaszczystą krainę Kempen do wzgórz Hainaut²⁰. Posiada również płaską, piaszczystą linię brzegową prowadzącą do Morza Północnego. Choć nie posiada naturalnych jezior znajdziemy tam liczne sieci kanałów, połączonych ze sobą i wykorzystanych do żeglugi a także sztuczne zbiorniki wodne w Ardenach.²¹

Belgia jest również krajem doskonałych dróg, wiele z nich ma charakter autostrad powiązanych ze europejskimi sieciami dróg. Baza noclegowa posiada znaczny potencjał recepcyjny a liczne zabytki oraz kultura, obyczaje i ich różnorodność stwarza doskonałe warunki, aby przyciągnąć turystów z całego świata.

1.2.1 Regiony koncentracji ruchu turystycznego

W Belgii ruch turystyczny koncentruje się przede wszystkim w jej największych miastach, na wybrzeżu morskim oraz w Ardenach. Rozpatrując to zjawisko pod względem historyczno-kulturowym można wyszczególnić trzy regiony turystyczne: Brabancję, Flandrię i Ardeny.²²

Brabancja – historyczna prowincja, która obejmuje stolicę kraju Brukselę, centrum ruchu turystycznego. Miasto kongresów, licznych instytucji rządowych, ambasad, o wspaniałej architekturze i galeriach.²³ W pobliżu znajduje się miejscowość Waterloo, z pomnikiem upamiętniającym słynną bitwę wojsk napoleońskich i pruskich. Kolejnym odwiedzanym miejscem jest Leuven, stary ośrodek uniwersytecki z licznymi zabytkami wokół Grote Markt.²⁴

Flandria – gra główną rolę dla turystyki, obejmuje bowiem całe wybrzeże oraz cztery zabytkowe miasta. Zainteresowanie koncentruje się na Antwerpii, porcie morskim, miejscu światowego centrum obróbki oraz handlu diamentami²⁵. Kolejna jest Gandawa,

²⁰ *Bruksela, Brugia, Gandawa i Antwerpiam*, Wyd. Wiedza i Życie, Warszawa 2006, s. 26

²¹ Z. Kruczek, *Europa - geografia turystyczna*, Wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 120

²² Tamże, s. 120

²³ *Bruksela – National Geographic*, Wud. G+J RBA, Włochy 2005, s. 19

²⁴ *Wspaniały weekend w Brukseli*, Wyd. Wiedza i Życie, Warszawa 2006, s. 13

²⁵ Z. Kruczek, *Europa - geografia turystyczna*, Wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 120

ośrodek kulturalny, przemysłu bawełnianego oraz hodowli kwiatów. Leży ono na wyspie przy ujściu rzeki Lys Skaldy, posiada na swym terenie liczne kanały zdobione mostkami. We Flandrii na uwagę zasługuje również Brugia z zabytkową zabudową, wpisaną na listę UNESCO²⁶. Rejon wypoczynkowy tego regionu to wybrzeże atlantyckie z licznymi kąpieliskami, m.in. popularnym uzdrowiskiem Ostenda.

Ardeny - dzięki łagodnemu klimatowi stanowią oazę cichego wypoczynku dla samych Belgów, lecz również dla turystów z sąsiednich krajów. Drobne rzeki, sztuczne jeziora, zamki, jaskinie, urocze miasteczka oraz wioski pełniące wiele usług turystycznych. Wielkim uznaniem cieszy się również miejscowość uzdrowiskowa Spa²⁷. Odwiedzić warto stolicę Walonii, Liege z wieloma zabytkami sakralnymi, muzeami, nazywane „miastem-muzeum”²⁸.

1.2.2 Atrakcje turystyczne

Poza wyszczególnionymi powyżej ośrodkami ruchu turystycznego w których skoncentrowane są liczne atrakcje, na szczególną uwagę zasługuje na pewno Bruksela, najczęściej odwiedzane miasto Belgii.

Jej sercem jest wspaniały Grand Palace, gdzie można podziwiać mnóstwo bogato zdobionych kamienic oraz imponujący Ratusz (Hôtel de Ville), pochodzący jeszcze z XV wieku. Znajduje się tu również Dom Króla (Maison du Roi) - w tym XVI-wiecznym pałacu znajduje się obecnie Muzeum Miejskie, którego dumą jest imponująca kolekcja ceramiki i wyrobów ze srebra, będących chlubą Brukseli. O ile wieczorami pogoda dopisuje, turyści mogą zachwycać się fantastycznymi pokazami son-et-lumière (światło i dźwięk).²⁹

Pałac Królewski i Pałac Narodów, gdzie obraduje belgijski parlament, łączy ze sobą świetnie utrzymany Park Brukselski.³⁰ Na jego terenie znajduje się Atomium- model kryształu żelaza, powiększony 165 miliardów razy³¹. Składa się z 9 kul - atomów

²⁶ Z. Kruczek, *Europa - geografia turystyczna*, Wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 120

²⁷ *Bruksela, Brugia, Gandawa i Antwerpiam*, Wyd. Wiedza i Życie, Warszawa 2006, s. 34

²⁸ www.wikipedia.pl

²⁹ *Wspaniały weekend w Brukseli*, Wyd. Wiedza i Życie, Warszawa 2006, s. 23

³⁰ <http://www.belgia.org/Bruksela.php>

³¹ Został zbudowany z okazji Wystawy światowej w 1958 roku., zostało zaprojektowane przez belgijskiego inżyniera André Waterkeyna. Według planów, Atomium nie miało przetrwać po wystawie światowej w 1958 roku (podobnie jak Wieża Eiffla, którą zbudowano z okazji Expo 1889 w Paryżu). Po blisko pół

połączonych ze sobą rurami, w których znajdują się schody ruchome. Do najwyższej kuli, gdzie znajduje się platforma widokowa z panoramą Brukseli, prowadzi winda, która wwozi maksymalnie 22 pasażerów w 23 sekundy. Oprócz najwyższej, zwiedzający mogą wjechać jeszcze do 5 innych "sfer"³².

Stolica Belgii kryje w sobie bogatą historię, której namiastką z całą pewnością są brukselskie muzea. Warto odwiedzić Królewskie Muzeum Sztuki Dawnej (Musée Royale d'Art Ancien), które wystawia prace holenderskich i flamandzkich malarzy m.in. Rubensa, Van Dycka, Cranacha, J. L. Davida, Breughela oraz Musée d'Art Moderne³³.

Atrakcją turystyczną sama w sobie jest również belgijska kuchnia, która niewątpliwie zasługuje na szczególną uwagę, nie tylko ze względu na swą ciekawą historię³⁴. Międzynarodowe uznanie smakoszy zdobyło wiele dań m.in. belgijski gofr (gauffre). Kulinarnym symbolem narodowym jest moules et frites³⁵, czyli mule z frytkami. Najbardziej znane jest belgijskie piwo i jego niespotykane bogactwo smaków i gatunków, jest ich bowiem ponad 1000.³⁵ Najpopularniejsze z nich to: Konnick, Carolus, Gouden, Gueuze, Tarwebier. Czekolada, którą można ją jeść i pić, ale największym powodzeniem cieszą się "zwykłe" praliny. Belgia obfituje w niezrównanych mistrzów kuchni, potrafiących zawstydzić niejednego francuskiego mistrza haute couture. To dzięki nim Królestwo Belgii zajmuje w opinii ekspertów sztuki kucharskiej miejsce równie wysokie, co Francja³⁶.

1.2.3 Dostępność komunikacyjna

Belgia posiada znakomicie rozwiniętą sieć kolejową o długości 3437 km z czego 2701 km jest zelektryfikowane. Gęstość linii kolejowych wynosi 11,5 km/na 100 km², co daje Belgii pierwsze miejsce w Europie³⁷. Krajowe przewozy pasażerskie prowadzą

wieku istnienia budowli, zdecydowano się na niezbędną renowację konstrukcji, by dalej mogła być odwiedzana przez turystów, <http://pl.wikipedia.org/wiki/Atomium>

³² *Bruksela, Brugia, Gandawa i Antwerpiam*, Wyd. Wiedza i Życie, Warszawa 2006, s. 16

³³ *Bruksela – National Geographic*, Wud. G+J RBA, Włochy 2005, s. 34

³⁴ To bowiem przez Belgię przed wiekami sprowadzano do Europy ziemniaki (zgadza się, wbrew niektórym opiniom ojczyznę ziemniaka nie jest niestety Poznań, a Ameryka Południowa) i to Belgia właśnie uchodzi za "wynalazcę" frytek. Sprzedaje się je w specjalnych budkach, z dodatkiem rozmaitych sosów, które nawet z tego prostego składnika mogą zrobić prawdziwy przysmak, <http://www.belgia.org/Kuchnia.php>

³⁵ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Belgia>

³⁶ <http://www.belgia.org/Kuchnia.php>

³⁷ Z. Kruczek, *Europa - geografia turystyczna*, Wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 119

państwowej kolei SNCB/NMBS.

Transport drogowy w Belgii odbywa się po 145 850 km dróg, w tym 117 701 km o nawierzchni asfaltowej, w tym 1682 km autostrad (w całości bezpłatnych i oświetlonych na całej długości)³⁸. Pod względem gęstości sieci dróg kołowych Belgia zajmuje pierwsze miejsce w Europie, pod względem gęstości autostrad drugie (po Holandii). Szkielet sieci transportu drogowego stanowią autostrady oraz obwodnice autostradowe wszystkich większych miast kraju. Ze względu na swoje położenie, Belgia jest ważnym krajem tranzytowym. Największymi węzłami komunikacji samochodowej są Bruksela i Antwerpia.

Transport wodny jest szeroko wykorzystywany w transporcie towarów. Belgia ma 2043 km wodnych szlaków śródlądowych w tym 1532 km otwartych dla żeglugi. Najważniejszym z nich jest kanał Alberta (drugi w Europie pod względem przeładunku towarów). W transporcie morskim główną rolę odgrywa port w Antwerpii (drugi w Europie i czwarty na świecie pod względem ilości przeładowywanych towarów), dynamicznie rozwija się też port w Zeebrugge dzięki możliwości obsługi statków olbrzymów oraz staków z ciekłym gazem ziemnym. Dzięki rozwiniętemu systemowi kanałów do portów w Gandawie i Brukseli również zawijają statki pełnomorskie. Najważniejszymi portami lotniczymi są Bruxwllen-National pod Brukselą oraz Charleroi-Gosselies³⁹.

W czterech miastach (Antwerpia, Bruksela, Gandawa, Charleroi) istnieją sieci tramwajowe, ponadto w eksploatacji pozostaje podmiejska linia tramwajowa łącząca De Panne z miejscowością wypoczynkową Knokke-Heist położoną nad morzem⁴⁰. Sieć metra działa jedynie w Brukseli i Antwerpii chociaż istniały plany budowy metra także w Charleroi (część infrastruktury tramwajowej projektowano tak, by mogła być bazą dla przyszłych sieci metra).

³⁸ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Belgia>

³⁹ <http://www.belgia.org/Infrastruktura.php>

⁴⁰ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Belgia>

Rozdział II – Rynek recepcji turystycznej Belgii

2.1 Rynek belgijski jako część regionu Europy Zachodniej w międzynarodowym ruchu turystycznym

W literaturze turystycznej najczęściej spotkać się możemy z podziałem zaproponowanym przez ekspertów z UNWTO. Regionalizacja ta pozwoliła na wyszczególnienie w Europie i na świecie regionów turystycznych⁴¹.

Belgia należy do regionu Europy Zachodniej, do którego zaliczane są ponadto: Austria, Niemcy, Holandia, Luksemburg, Francja, Lichtenstein, Szwajcaria⁴². Kraje te łączy nie tylko położenie geograficzne, ale również powiązania historyczno-kulturowe oraz zbliżone warunki rozwoju turystyki. Cechuje je przede wszystkim zamożność, dobrze rozwinięta infrastruktura a także bogactwo kulturowe. Przekłada się to oczywiście na wysoką emisję ruchu turystycznego i dużą aktywność turystyczną. Wśród wymienionych krajów najsilniejsza jest pozycja Niemiec, które znajdują się w pierwszej dziesiątce najczęściej odwiedzanych krajów na świecie.

Struktura organizacyjna zarządzania turystyką⁴³: Belgia posiada czterech ministrów odpowiedzialnych za sprawy turystyki. Minister do spraw turystyki wspólnoty regionu Flandrii, Minister regionu Brukseli, któremu podlega Komisja Wspólnoty Francuskiej Regionu Brukseli zwana „Cocof”. Komisarz Turystyki Walonii, pod którego podlega Komisariat Generalny do spraw Turystyki (CGT) i Walońsko-Brukselska Organizacja Turystyczna. Minister do spraw turystyki Wspólnoty Germanojęzycznej pod którego podlega Ośrodek Turystyczny Regionu Wschodniego. Istnieje ponadto Narodowa Organizacja turystyczna Commissariat General au Tourisme (CGT) i Toerisme Vlaanderen. Promocją Flandrii zajmuje się Toerisme Vlaanderen.

Belgia jest reprezentowana w 12 krajach w tym Holandii, Francji, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, Hiszpanii, Skandynawii, Polsce, Kanadzie, (Quebek) Włoszech, USA, Japonii.

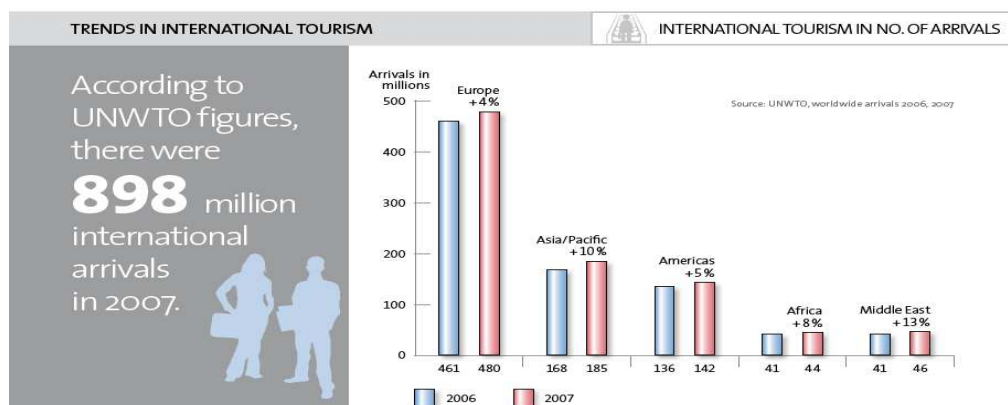
⁴¹ Region – duże terytorium, z pewną charakterystyczną kombinacją cech przyrodniczych i społeczno-ekonomicznych: Z. Kruczek, „Europa, geografia turystyczna”, wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 45

⁴² Z. Kruczek, „Europa, geografia turystyczna”, wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 45

⁴³ http://www.sciaga.pl/tekst/61179-62-analiza_rynk_u_belgijskiego

Europa nadal przyciąga największą liczbę turystów z całego świata. Choć w czołówce są kraje takie jak Francja, Hiszpania, Niemcy, to jednak również Belgia, choćby ze względu na sąsiedztwo z tymi krajami znajduje się w kręgu zainteresowań turystów.

Wykres 1: Trendy w międzynarodowej turystyce – najczęściej odwiedzane kontynenty

Źródło: Economy and finance, Mushtaq Hussain, Syvie Gori, Eurostat – Statistic in focus 23/2009, s. 11

2.2 Liczba przyjazdów do Belgii

Rocznie Belgię odwiedza 7 mln turystów zagranicznych (2007)⁴⁴, a kilkakrotnie więcej odwiedza ją przy okazji - przejeżdżając tranzytem (np. udający się promem do Anglii)⁴⁵.

Z roku na rok przyjazdy do Belgii systematycznie się zwiększają. Między rokiem 2006 a 2007 ten wzrost wynosi 2,6%. Widać również, że wzrost ten odnotowuje każdy z regionów kraju w szczególności natomiast wystąpił on na terenie Brukseli (5,7%). Prowincją skupiającą największy wzrost przyjazdów okazała się Flamandria Wschodnia (8%), najmniejszą Flamandzki Brabant (-7,1%).

Tabela 2: Przyjazdy do Belgii wg regionów

⁴⁴ Z. Kruczek, „Europa, geografia turystyczna”, wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 121

⁴⁵ <http://www.e-wczasowicz.pl/artykuly?akcja=czytaj&id=87>

Turystyka i hotelarstwo – przyjazdy i noclegi (1998-2007) (a)

Podział według regionów i prowincji	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Ewolucja 2007/2006
Przyjazdy (x 1.000)											
<i>Belgia</i>	10.287	10.630	10.889	10.946	11.268	11.309	11.158	11.319	11.801	12.112	+2,6%
Region flamandzki	5.800	5.982	6.072	6.108	6.268	6.205	6.179	6.324	6.657	6.779	+1,8%
Region Walonii	2.234	2.350	2.394	2.465	2.489	2.503	2.442	2.500	2.558	2.599	1,6%
Region stołeczny Bruksela	2.223	2.297	2.423	2.373	2.510	2.601	2.536	2.496	2.586	2.734	+5,7%
<i>na prowincji:</i>											
Antwerpia	1.298	1.326	1.286	1.301	1.312	1.294	1.269	1.289	1.377	1.436	+4,3%
Flamandzki-Brabant	670	666	695	668	660	644	766	845	898	834	-7,1%
Walloon Brabant	141	149	157	160	166	169	174	175	194	200	+3,1%
Flandria Zachodnia	2.420	2.489	2.564	2.586	2.742	2.713	2.616	2.634	2.734	2.779	1,6%
Flandria Wschodnia	496	513	549	568	573	564	557	567	609	658	8,0%
Hainault	159	177	183	187	195	189	223	255	307	312	1,6%
Liège	735	745	782	802	824	816	799	841	848	858	+1,2%
Limburg	916	989	978	985	981	991	973	989	1.039	1.073	+3,3%
Luksemburg	781	816	820	839	838	851	787	788	781	795	+1,8%
Imiona	447	464	452	477	467	478	459	441	428	434	+1,4%
Overnight (x 1.000)											
<i>Belgia</i>	28.625	29.069	29.551	29.094	29.649	29.588	28.494	28.381	29.372	29.849	1,6%
Region flamandzki	17.685	17.870	17.951	17.536	17.890	17.649	17.016	17.037	17.705	17.966	1,5%
Region Walonii	6.799	6.893	6.998	7.056	6.966	7.038	6.761	6.694	6.830	6.785	-0,7%
Region stołeczny Bruksela	4141	4307	4601	4502	4793	4901	4718	4.650	4.836	5.099	+5,4%
<i>na prowincji:</i>											
Antwerpia	3.240	3.278	3.200	3.127	3.168	3.203	2.991	3.132	3.266	3.471	+6,3%
Flamandzki-Brabant	1.194	1.167	1.250	1.212	1.222	1.193	1.349	1.406	1.470	1.459	-0,7%
Walloon Brabant	258	272	296	294	313	316	318	326	344	353	+2,6%
Flandria Zachodnia	8.481	8.295	8.283	8.060	8.384	8.183	7.702	7.520	7.694	7.702	+0,1%
Flandria Wschodnia	1.170	1.210	1.291	1.319	1.331	1.330	1.280	1.293	1.390	1.487	7,0%
Hainault	362	395	409	397	407	404	491	634	754	768	+1,9%
Liège	2.074	2.088	2.200	2.218	2.223	2.159	2.080	2.065	2.066	2.021	-2,2%
Limburg	3.600	3.919	3.927	3.818	3.784	3.739	3.694	3.685	3.884	3.846	-1,0%
Luksembura	2.629	2.655	2.707	2.720	2.677	2.754	2.519	2.426	2.472	2.468	-0,2%

Źródło; http://statbel.fgov.be/figures/d73_nl.asp

2.3 Kierunki z których przyjeżdżają turyści do Belgii

W szczególności w Belgii spotkać możemy turystów z sąsiedniej Holandii, Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii oraz z Ameryki.⁴⁶ W statystykach widać również wyszczególnionych Hiszpanów, Włochów, Japończyków oraz Chińczyków.

Tabela 3: Przyjazdy cudzoziemców do Belgii – podział wg kraju zamieszkania

Podział według kraju zamieszkania	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Ewolucja 2007/2006
Przyjazdy (x 1.000)	10.287	10.630	10.889	10.946	11.268	11.309	11.158	11.319	11.801	12.112	+2,6%
Belgowie (c)	4.015	4.169	4.343	4.414	4.443	4.502	4.448	4.572	4.806	5.068	+5,5%
Cudzoziemcy	6.273	6.460	6.547	6.532	6.825	6.807	6.710	6.747	6.995	7.045	0,7%
- Niderlandzki	1.492	1.585	1.588	1.671	1.711	1.778	1.701	1.711	1.789	1.808	1,1%
Brytyjczycy	1.034	1.102	1.217	1.274	1.273	1.223	1.130	1.078	1.071	1.054	-1,6%
Francuzi	853	880	854	849	923	960	985	1.011	1.076	1.033	-4,0%
Niemcy	891	909	837	799	833	798	753	748	750	771	2,8%
Amerykanie	328	340	350	328	304	277	289	292	293	298	1,7%
Hiszpanie	176	178	179	181	216	216	230	248	253	278	9,9%
Włosi	214	218	219	207	226	235	221	216	228	230	0,9%
Japończycy	155	162	170	141	156	116	127	112	110	110	=
Chińczycy	52	58	56	63	113	108	114	109	107	98	-8,4%

Źródło; http://statbel.fgov.be/figures/d73_nl.asp

2.3 Profile turystów

Określić profil turystów można z wielu punktów, jeśli weźmiemy turystów zagranicznych to najczęściej są nimi obywatele krajów ościennych, mieszkańcy państw

⁴⁶ Z. Kruczek, „Europa, geografia turystyczna”, wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 121

zamożnych, zatem nastawieni na pewien luksus, ale również skłonni do wydawania dużych sum podczas wyjazdów. Przykładem mogą być niemieccy turyści, ich liczba z roku na rok w Belgii rośnie (2,8% między 2006 a 2007 r.). Podróżują oni w szczególności będąc na emeryturze, wymagają oni zapewne profesjonalnej obsługi, wygody a także odpowiednio dobranej oferty (która nie koniecznie powinna podkreślać ich wiek).

Jeśli spojrzymy na cel podróży to Belgia a w szczególności jej stolica jest miejsce przyjazdów biznesowych, zatem turystami są osoby przyjeżdżające w interesach, którym zapewnia się nie tylko komfortowe miejsce pracy, ale również liczne rozrywki. Jest to również grupa wymagająca odpowiedniej bazy oraz poziomu obsługi.

Wyszczególnić można na pewno Amerykanów, którzy bardzo często wybierają za cel swej podróży właśnie Belgię. Są to w szczególności wyjazdy kulturowe, podczas których odwiedzanych zostaje więcej niż jeden kraj. Amerykańskich turystów (zwłaszcza turytyki biznesowe) zaskoczyć może Bruksela, tak różna od Waszyngtonu.

Wykres 2: Kraj europejskie odwiedzane przez Amerykanów

Źródło: „Incoming Tourism to Termalny”, Edition 2006, s.19

2.5 Odwiedzane regiony

Najlichniesze tłumy skupiają się na zwiedzaniu wspaniałych, zabytkowych miast kraju - powodzeniem cieszą się więc Bruksela, Antwerpia, Gandawia, Bruggia, Liège,

Leuven, Tournai, czy Tongeren⁴⁷. Turyści chętnie zaglądają też do popularnych nadmorskich uzdrowisk - Spa i Ostenda, czy znanych miejsc kultu religijnego - Benneux, Saint-Hubert i Beauraing. Pod względem wyjazdów historyczno-kulturowych najczęściej wybieranymi regionami są: Brabancja, Flandria oraz Ardeny. Belgijskie Ardeny stwarzają fantastyczne warunki dla wielbicieli ruchu na świeżym powietrzu

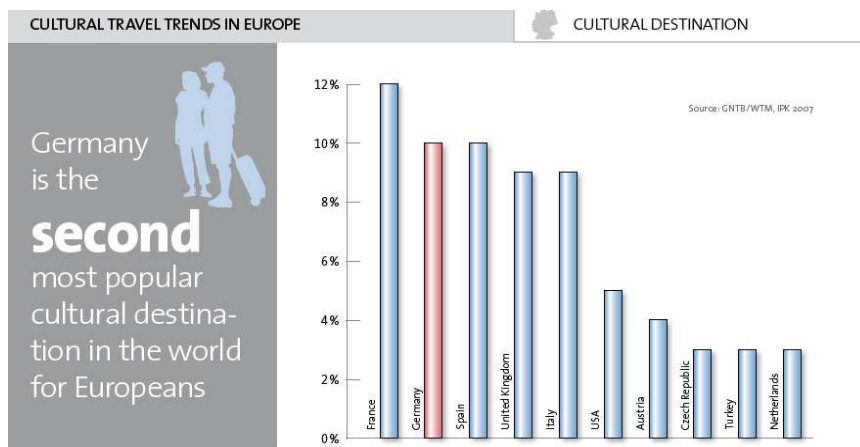
2.6 Cele przyjazdów

Poza turystyką miejską w największych miastach Belgii oraz ośrodkami turystycznymi: Brabancji, Flandrii i Ardenów, turyści przybywający tutaj wykorzystują krajobraz naturalny do uprawiania danych rodzajów turystyki a także często podróżują dla poznania kultury, obyczajów, czy kuchni belgijskiej.

Do belgijskich Ardenów zimą przybywa mnóstwo fanów narciarstwa alpejskiego i przełajowego, latem zaś niebo roi się od spadochronowych czasów, a stoki wypełniają amatorzy wspinaczki i piesi turyści⁴⁸. Do spływów po górskich potokach i strumieniach również nie brakuje śmiałków. Popularne jest także jeździectwo i rowerowe zjazdy downhill⁴⁹.

Bogactwo kulturowe Belgii sprawia, że właśnie wszelkie dziedziny związane z kulturą są głównym celem przyjazdów turystów z całego świata⁵⁰.

Wykres 3: Wyjazdy kulturowe Europejczyków

⁴⁷ <http://www.belgia.org/Turystyka.php>

⁴⁸ *Bruksela, Brugia, Gandawa i Antwerpiam*, Wyd, Wiedza i Życie, Warszawa 2006, s. 10

⁴⁹ www.sciaga.pl

⁵⁰ *Bruksela, Brugia, Gandawa i Antwerpiam*, Wyd, Wiedza i Życie, Warszawa 2006, s. 11

2.7 Środki lokomocji

Pomimo, że Belgia posiada doskonały system dróg i autostrad, poruszanie się po kraju samochodem może być uciążliwe⁵¹. W większych miastach często będziemy stać w korkach. Dodatkowym utrudnieniem mogą być znaki drogowe, które są dwujęzyczne tylko w okolicach Brukseli. W samej Brukseli możemy więc zrezygnować z samochodu. Po kraju najlepiej podróżować koleją. Sieć belgijskich kolei jest rozbudowana, a ceny biletów są przystępne⁵². Dla osób, które lubią aktywny wypoczynek najwygodniejszym środkiem transportu będzie rower. Jest on bardzo popularnym środkiem lokomocji wśród miejscowej ludności, szczególnie na północy kraju⁵³. Najczęstszą formą transportu wybraną przez turystów przybywających do Belgii jest transport lotniczy.

Tabela 4: Przyloty do Belgii

	Przyloty			Overnight		
	Razem	Belgowie	Cudzoziemcy	Razem	Belgowie	Cudzoziemcy
Belgia	12.112.478	5.067.759	7.044.719	29.849.356	13.578.045	16.271.311
Region						
flamandzki	6.779.286	3.228.526	3.550.760	17.965.538	9.150.875	8.814.663
Region						
Walonii	2.599.393	1.433.120	1.166.273	6.784.554	3.704.541	3.080.013
Region						
stołeczny						
Bruksela	2.733.799	406,113	2.327.686	5.099.264	722,629	4.376.635

Zródło; http://statbel.fgov.be/figures/d73_nl.asp

⁵¹ <http://turystyka.wp.pl/artykul.html?wid=395703&katn=2:1&lok=>

⁵² Możemy sporo zaoszczędzić jeśli w odpowiednim terminie skorzystamy z całej gamy zniżek. Trasa o długości ok. 50 km., np. z Brukseli do Antwerpii to koszt ok. 5 euro w przedziale drugiej klasy, <http://www.belgia.org/Infrastruktura.php>

⁵³ <http://skarby-swiata.pl/belgia/>

2.8 Długość pobytu

Jeśli chodzi o średni pobyt turystów z zagranicy to wynosi on 2,5 dnia⁵⁴. Tak mała liczba dni spędzonych w Belgii wynika na pewno ze stosunkowo małej jego powierzchni, ale również z faktu, iż często stanowi on jedynie przystanek dla turystów w dalszej podróży do krajów ościennych. Zauważalnie rośnie jednak liczba cudzoziemców spędzających w Belgii więcej niż jedną noc⁵⁵.

Natomiast najczęściej przyjazdy te mają miejsce w lipcu i sierpniu⁵⁶.

Tabela 5: Liczba Turystów zagranicznych, spędzających w Belgii więcej niż 1 noc

Podział według kraju zamieszkania	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Ewolucja 2007/2006
Overnight (x 1.000)	29.625	29.069	29.551	29.094	29.649	29.588	28.494	28.381	29.372	29.849	1,6%
Belgowie (c)	13.549	13.442	13.792	13.478	13.455	13.382	12.950	12.827	13.332	13.578	+1,8%
Cudzoziemcy	15.076	15.627	15.759	15.616	16.194	16.206	15.545	15.553	16.040	16.271	+1,4%
Niderlandowie	4.572	4.789	4.845	4.956	5.113	5.329	4.973	4.925	5.156	5.115	-0,8%
Brytyjczycy	2.146	2.344	2.539	2.699	2.696	2.566	2.330	2.199	2.190	2.215	1,1%
Francuzi	1.635	1.667	1.621	1.602	1.740	1.827	1.882	1.941	2.067	2.005	-3,0%
Niemcy	2.603	2.716	2.378	2.254	2.282	2.164	1.982	1.952	1.925	1.949	+1,2%
Amerykanie	711	726	749	702	671	612	633	631	630	653	3,7%
Hiszpanie	313	316	344	336	415	420	435	482	488	545	

⁵⁴ http://www.sciaga.pl/tekst/61179-62-analiza_rynk_u_belgijskiego

⁵⁵ http://statbel.fgov.be/figures/d73_nl.as

											11,7%
Włosi	416	444	465	414	450	497	437	442	452	466	+3.1%
Japończycy	275	292	309	254	297	225	242	214	206	205	-0,5%
Chińczycy	80	84	78	95	142	135	146	142	147	141	-4,1%

Źródło; http://statbel.fgov.be/figures/d73_nl.asp

2.9 Miejsca zakwaterowania

Belgia posiada znaczny potencjał recepcyjny, którego pojemność wynosi około 630 tyś. miejsc noclegowych.⁵⁷ Natomiast samych miejsc hotelowych jest około 160 tyś. Dominujący charakter ma baza o charakterze parahotelowym, która w swej strukturze oferuje wiele niekonwencjonalnych typów obiektów, służących w szczególności turystyce wewnętrznej.⁵⁸ Większość hoteli w Belgii jest komfortowa, ale ich ceny nie należą do najniższych (od 20 euro za osobę w ośrodku jednogwiazdkowym, do ponad 100 euro w luksusowym hotelu)⁵⁹. W krajach Beneluksu znajdują się liczne pola kempingowe. Zazwyczaj leżą blisko głównych dróg, a ich standard i ceny są zróżnicowane. W Belgii istnieje niewielka ilość kwater prywatnych. Warto jednak szukać noclegów w takich obiektach ze względu na niską cenę i wysoki standard. Ostatnimi czasy, bardzo popularnym sposobem spędzania urlopów w Belgii jest nocowanie w gospodarstwach rolnych lub wynajęcie domku na wsi.

Tabela 6: Liczba oddziałów hotelarskich oraz ich pojemność, Belgia 1998- 2007

Turystyka i hotelarstwo - liczba zakładów i zdolności (1998-2007) (a)											
Całkowita liczba oddziałów i całkowitej pojemności	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006 (b)	2007	Ewolucja 2007/2006
Liczba zakładów	3.574	3.573	3.563	3.550	3.585	3.490	3.538	3.449	3.485	3.521	+1.0%

⁵⁷ Z. Kruczek, „Europa, geografia turystyczna”, wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 119

⁵⁸ Z. Kruczek, „Europa, geografia turystyczna”, wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 120

⁵⁹ <http://turystyka.wp.pl/artukul.html?katn=2:1&wid=395394&ticaid=17e25>

Całkowita
pojemność 372.408 374.945 378.534 378.366 381.209 378.062 442.946 415.169 367.866 374.082 1,7%

Posortowane poprzez złożenie formularza	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Ewolucja 2007/2006
---	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-----------------------

Przyjazdy (x 1.000) 10.287 10.630 10.889 10.946 11.268 11.309 11.158 11.319 11.801 12.112 +2,6%

Hotele i pokoje
gościnne 6.724 6.973 7.351 7.340 7.563 7.541 7.593 7.774 8.261 8.590 +4,0%

Kempingi 724 747 640 631 689 745 672 651 669 650 -2,8%

Ośrodki (b) 1.580 1.613 1.546 1.513 1.529 1.531 1.134 1.139 1.140 1.073 -5,9%

Grupa

Zakwaterowanie

(młodzież do 1.259 1.296 1.352 1.462 1.487 1.492 1.759 1.756 1.731 1.799 +3,9%

schroniska

młodzieżowe i

wakacyjne obozy)

Źródło; http://statbel.fgov.be/figures/d73_nl.asp

Jeśli chodzi o ceny w hotelach belgijskich, to są one dość wysokie. Belgia pod tym względem plasuje się na 13 miejscu wśród krajów UE.

Tabela 7: Ceny pokoi hotelowych na terenie krajów UE

COMPARISON OF HOTEL PRICES IN EUROPE (SELECTION OF EUROPEAN UNION COUNTRIES)		
Ranking	Country	2004 average room rate per night (in US \$)
		Hotel Price Index (100 = most expensive)
1	Sweden	136.33
2	Italy	123.08
3	Greece	118.72
4	Slovakia	117.32
5	Denmark	115.38
6	Switzerland	113.81
7	Lithuania	110.43
8	Netherlands	107.80
9	Great Britain	105.53
10	Republic Ireland	105.04
11	Spain	102.88
12	Portugal	101.07
13	Belgium	99.09
14	Norway	98.41
15	Finland	98.28
16	Czech Republic	97.93
17	France	97.67
18	Austria	92.19
19	Luxembourg	91.24
20	Poland	84.67
21	Hungary	83.58
22	Germany	83.14

Quelle: WTTC 2005 (3)

Źródło: „Incoming Tourism to Termalny”, Edition 2006, s. 6

2.10 Dochody z turystyki przyjazdowej

W 2007 r. obsługa zagranicznej turystyki przyniosła Belgii dochód w wysokości 10.6 mld USD⁶⁰. Ze względu jednak na bardzo dużą aktywność turystyczną Belgów bilans turystyczny kraju jest ujemny.

Tabela nr 8: Przychody w Belgii z turystyki w EUR

Travel & Tourism - EUR bn	2004	2005	2006	2007	2008E	2009F	2019F
Personal Travel & Tourism	18.5	18.7	19.1	20.2	21.4	21.2	32.5
Business Travel & Tourism	3.4	3.2	3.4	3.7	4.0	3.7	5.5
Corporate	2.8	2.6	2.8	3.1	3.2	3.1	4.4
Government	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7	1.1
Government Expenditures - Individual	1.2	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.3
Visitor Exports	8.1	8.7	9.3	8.9	9.3	8.4	13.8
Travel & Tourism Consumption	31.2	31.9	33.1	34.2	36.2	35.0	54.0
Government Expenditures - Collective	0.9	1.0	0.9	0.9	1.0	1.1	1.6
Capital Investment	3.7	4.9	4.6	4.9	5.5	5.4	7.6
Other Exports	13.9	13.4	16.1	16.9	18.2	17.9	30.9
Travel & Tourism Demand	49.7	51.2	54.7	56.9	60.9	59.4	94.0
Travel & Tourism Direct Industry							
Employment ('000)	126.3	119.8	112.8	117.2	126.5	116.3	133.4
Gross Domestic Product	8.1	7.9	7.8	8.4	9.3	8.6	13.6
Travel & Tourism Economy							
Employment ('000)	414.0	412.0	385.5	391.4	408.1	393.7	434.3
Gross Domestic Product	27.1	27.4	27.1	28.7	30.8	30.0	46.1

Travel & Tourism Accounts as % of National Accounts	2004	2005	2006	2007	2008E	2009F	2019F
Personal Travel & Tourism	12.1	11.8	11.4	11.5	11.6	11.3	11.9
Government Expenditures	3.2	3.2	3.1	3.2	3.1	3.3	3.2
Capital Investment	6.6	8.0	6.9	6.7	7.0	7.1	7.0
Visitor & Other Exports	9.1	8.5	9.1	8.7	8.8	8.6	8.6
Travel & Tourism Imports	9.9	9.5	10.3	9.8	9.5	9.7	9.3
Travel & Tourism Direct Industry							
Employment	3.0	2.8	2.6	2.7	2.9	2.6	3.0
Gross Domestic Product	2.8	2.6	2.5	2.5	2.7	2.5	2.7
Travel & Tourism Economy							
Employment	9.9	9.7	9.0	9.0	9.2	8.9	9.8
Gross Domestic Product	9	9.1	8.5	8.6	8.9	8.7	9.2

Travel & Tourism Real Growth (per annum except 2019 = 10-year annualised)	2004	2005	2006	2007	2008E	2009F	2019F
Personal Travel & Tourism	-1.2	-1.1	-0.3	3.2	4.3	-3.2	2.4
Business Travel & Tourism	37.5	-8.0	4.8	6.1	3.9	-7.5	1.9
Government Expenditures	1.1	1.4	-0.7	3.4	2.9	5.5	1.9
Capital Investment	9.7	29.5	-8.3	3.2	9.9	-3.8	1.6
Visitor Exports	1.3	5.1	3.5	-6.2	3.2	-12.2	3.1
Other Exports	1.9	-5.9	17.1	2.4	6.2	-4.2	3.6
Travel & Tourism Consumption	2.8	-0.1	1.5	0.9	3.9	-5.7	2.5
Travel & Tourism Demand	3.0	0.5	4.5	1.6	5.1	-4.9	2.8
Travel & Tourism Direct Industry							
Employment	1.0	-5.1	-5.9	3.9	7.9	-8.1	1.4
Gross Domestic Product	4.1	-4.6	-3.6	5.3	8.1	-9.2	2.7
Travel & Tourism Economy							
Employment	0.8	-0.5	-6.4	1.5	4.3	-3.5	1.0
Gross Domestic Product	4.2	-1.3	-3.5	3.6	5.4	-4.9	2.5

E - Estimate; F - Forecast

⁶⁰ Z. Kruczek, „Europa, geografia turystyczna”, wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 121

Źródło: „Incoming Tourism to Termalny”, Edition 2006

Tabela 9: Przychody w Belgii z turystyki w USD

Travel & Tourism 2000 Constant US\$ bn	2004	2005	2006	2007	2008E	2009F	2019F
Personal Travel & Tourism	15.8	15.6	15.6	16.1	16.8	16.2	20.6
Business Travel & Tourism	2.9	2.7	2.8	3.0	3.1	2.9	3.5
Government Expenditures - Individual	1.0	1.0	1.1	1.1	1.2	1.2	1.5
Visitor Exports	6.9	7.3	7.5	7.1	7.3	6.4	8.7
Travel & Tourism Consumption	26.6	26.6	27.0	27.2	28.3	26.7	34.3
Government Expenditures - Collective	0.8	0.8	0.7	0.8	0.8	0.8	1.0
Capital Investment	3.2	4.1	3.8	3.9	4.3	4.1	4.8
Other Exports	11.9	11.2	13.1	13.4	14.3	13.7	19.6
Travel & Tourism Demand	42.5	42.7	44.6	45.3	47.6	45.3	59.6
Gross Domestic Product							
Travel & Tourism Industry	6.9	6.6	6.4	6.7	7.3	6.6	8.6
Travel & Tourism Economy	23	22.9	22.1	22.9	24.1	22.9	29.2

F - Estimate F - Forecast

Źródło: „Incoming Tourism to Termalny”, Edition 2006

2.11 Próba prognozy belgijskiego rynku recepcyjnego

Tabela 10: Prognozy przychodów rynku turystycznego Belgii na rok 2019 w porównaniu z 2009 r.

ESTIMATES AND FORECASTS

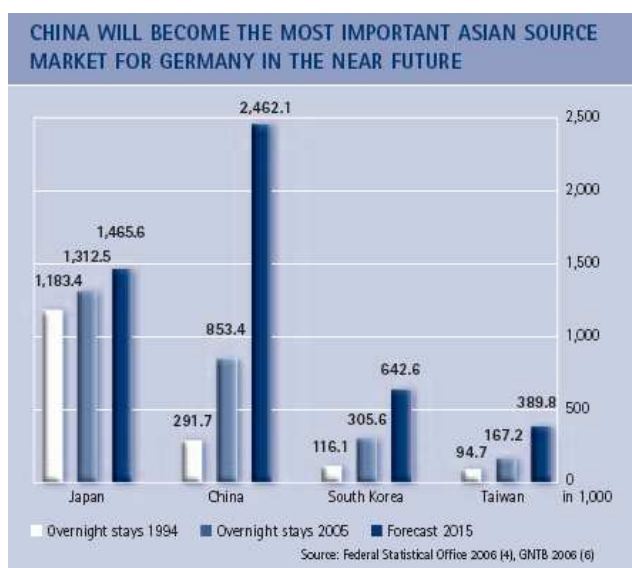
BELGIUM	2009			2019		
	EUR bn	% of Total	Growth ¹	EUR bn	% of Total	Growth ²
Personal Travel & Tourism	21.2	11.3	-3.2	32.5	11.9	2.4
Business Travel	3.7	1.1	-7.5	5.5	1.1	1.9
Government Expenditures	2.7	3.3	5.5	3.9	3.2	1.9
Capital Investment	5.4	7.1	-3.8	7.6	7.0	1.6
Visitor Exports	8.4	2.8	-12.2	13.8	2.7	3.1
Other Exports	17.9	5.9	-4.2	30.9	6.0	3.6
T&T Demand	59.4	9.2	-4.9	94.0	9.3	2.8
Direct Industry GDP	8.6	2.5	-9.2	13.6	2.7	2.7
T&T Economy GDP	30.0	8.7	-4.9	46.1	9.2	2.5
Direct Industry Employment ³	116.3	2.6	-8.1	133.4	3.0	1.4
T&T Economy Employment ³	393.7	8.9	-3.5	434.3	9.8	1.0

¹ 2009 real growth adjusted for inflation (%); ² 2010-2019 annualised real growth adjusted for inflation (%); ³ '000 jobs

Źródło: Ravel&Tourism Economic Impact Belgium 2009,

Z raportów dotyczących przyszłości turystyki światowej, wyraźnie widać, że rynkiem, który będzie wiodł prym stanie się rynek azjatycki. W rokowaniach również dla Niemiec można znaleźć dane dotyczące Chin, jako jednego z najważniejszych źródeł recepcji turystycznej w przyszłości. Spodziewać się można, że będą one miały znaczny wpływ na wyniki wskaźników turystycznych również w Belgii.

Wykres 4: Znaczenie Chin dla przyszłego rynku turystycznego Niemiec

Źródło: „Incoming Tourism to Termalny”, Edition 2006, s. 21

Rozdział III – Rynek emisji turystycznej Belgii

3.1 Rynek belgijski jako część regionu Europy Zachodniej

Belgia jako jeden z bogatych, rozwiniętych krajów Europy Zachodniej odznacza się bardzo dużą aktywnością turystyczną.

Tabela 11: Dane opracowane według POT w raporcie „Marketingowa Strategia Polski w sektorze turystyki na lata 2008-2015”⁶¹:

Najważniejsze wskaźniki w 2007 roku:

Dynamika PKB (rok poprz=100) w %	Stopa inflacji w %	Stopa bezrobocia w %	Zagraniczne podróże turystyczne (wypoczynkowe) w mln	Zagraniczne podróże turystyczne ogółem w mln	Wydatki na turystykę zagraniczną w mld \$
2,8	1,8	7,5	10,578	14,682	16,9

Źródła: OECD, IPK International, UNWTO

- Ponad 5% wzrost liczby wyjazdów turystycznych.
- Podróże o średniej długości trwania 8 – 11 dni.
- Częściej decydują się na wyjazdy do miast o walorach historycznych i kulturowych.
- Silny wzrost zainteresowania pobytami w hotelach 4- i 5 gwiazdkowych, szczególnie w systemie all-inclusive.
- Stosunkowo liczna grupa wybiera wypoczynek w obiektach agroturystycznych.
- Wielu Flamandów spędza urlop na kempingach.
- Znaczne kwoty wydatkowane na rozrywki.
- Spadło zainteresowanie pobytami zdrowotnymi w uzdrowiskach i obiektach SPA.
- Wzrost zainteresowania turystyką aktywną.

3.2 Liczba wyjazdów z Belgii

W roku 2002 miało miejsce 10.355.800 wyjazdów wakacyjnych Belgów, co równa się z liczbą ludności w tym kraju⁶². Natomiast w roku 2007 według POT wyjazdy te wyglądają następująco⁶³:

- zagraniczne podróże turystyczne (wypoczynkowe) w mln = 4,307
- zagraniczne podróże turystyczne ogółem w mln = 8,626

3.3 Kierunki do których wyjeżdżają Belgowie

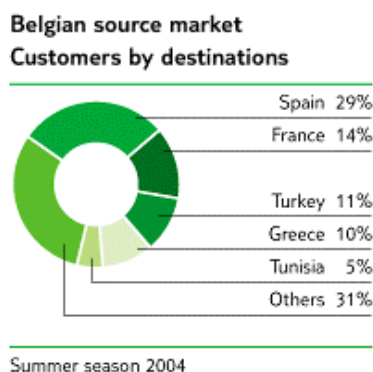
⁶¹ www.pot.gov.pl

⁶² http://www.sciaga.pl/tekst/61179-62-analiza_rynk_u_belgijskiego

⁶³ www.pot.gov.pl

Belgowie jako zamożny naród, bogaty kulturowo oraz otwarty na świat podróżują po całym globie, choć oczywiście w szczególności turyści belgijscy wybierają się do krajów sąsiednich, jak również zwiedzają własny kraj⁶⁴. W czołówce wybieranych krajów są Francja, Hiszpania oraz Niemcy⁶⁵. Jednak można zauważyć, że Belgowie od lat wyjeżdżają do państw należących do basenu Morza Śródziemnego oraz do krajów odznaczających się ciepłym klimatem. Poza krajami europejskimi w statystykach pojawiają kraje tj. Turcja i Tunezja.

Rysunek 4: Główne kierunki podróży lotniczych turystów belgijskich, według TUI

Źródło: http://www.tui-group.com/en/ir/archive/gb_2004/divisions/tourism/index.html#a14

3.3 Profile turystów

Panuje opinia, iż największym skarbem Belgii są jednak jej mieszkańcy. Choć Flamandów i Walonów wiele dzieli, łączy ich jedno - usposobienie. Lubią i umieją się bawić, korzystając z przyjemności życia⁶⁶. Ich zamożność pozwala im na wyprawy po całym świecie, jednak widoczne jest umiłowanie w nich krajów ciepłych, wiąże się to zapewne z ich dość chłodnym klimatem we własnym państwie. Wskaźniki pokazują również, że turyści belgijscy wydają dość znaczne sumy na rozrywki w odwiedzanych

⁶⁴ http://www.sciaga.pl/tekst/61179-62-analiza_rynk_u_belgijskiego

⁶⁵ Źródło: Annual report 2007, Germany – The travel destination, www.germany-tourism.

⁶⁶ <http://turystyka.wp.pl/arttykul.html?wid=8568497&katn=1&lok=0:4>

miejscach. Wśród podróżujących przeważają mężczyźni oraz osoby starsze, powyżej 55 roku życia⁶⁷.

3.4 Odwiedzane kraje

Głównym celem zagranicznych podróży Belgów są kraje sąsiednie: Francja, Niemcy, Szwajcaria, Hiszpania, Wielka Brytania, a następnie Austria⁶⁸. Do najczęściej odwiedzanych krajów zalicza się Francję Hiszpanie i Włochy, ale również w statystykach pojawia się Holandia, Szwajcaria, Turcja oraz Grecja.

Tabela 12: Najczęściej odwiedzane kraje przez turystów belgijskich, podział ze względu na długość pobytu

Wakacje – najbardziej popularnych miejsc (1998-2007)										
Popularne miejsca	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Krótki urlop (1 do 3 nocy)										
Belgia	2.547.176	2.338.416	2.396.707	2.289.865	2.154.532	2.302.127	2.932.135	2.837.468	1.957.204	2.171.193
Francja	680.420	707.215	891.622	614.537	800.481	794.479	1.005.346	993.371	779.292	977.805
Holandia	298.457	298.182	255.437	187.785	224.021	341.542	429.795	408.031	364.474	331.205
Niemcy	194.423	189.377	213.516	172.095	160.852	184.299	284.189	413.445	255.440	343.210
Wielka Brytania	155.881	123.042	97.613	100.644	67.980	94.367	104.650	109.686	94.197	94.809
Długie wakacje (4 noce lub więcej)										
Francja	1.628.155	1.803.598	2.184.970	1.898.898	1.828.111	1.925.006	2.097.273	2.316.436	1.991.705	2.576.516
Belgia	1.631.649	1.853.601	1.689.540	1.683.010	1.840.107	1.995.166	2.111.766	2.032.839	1.587.126	1.602.856
Hiszpania	699.134	879.169	950.621	922.788	781.791	1.045.029	946.544	1.003.427	898.722	736.181

⁶⁷ www.pot.gov.pl

⁶⁸ Z. Kruczek, „Europa, geografia turystyczna”, wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 121

Włochy	377.086	423.966	487.971	436.452	435.366	490.718	537.129	599.374	543.319	529.999
Austria	245.929	244.713	306.185	226.760	250.292	331.522	288.552	324.597	276.500	347.137
Holandia	243.524	199.136	237.305	182.807	153.136	208.827	208.222	299.191	213.067	208.892
Turcja	182.875	145.207	223.412	240.266	222.216	256.660	330.807	406.347	238.613	299.401
Niemcy	167.174	148.877	217.186	143.123	249.984	271.022	240.762	296.253	255.180	344.958
Szwajcaria	245.550	192.593	206.262	168.830	184.951	179.963	183.170	219.339	155.546	171.954
Grecja	205.995	199.196	152.525	203.648	212.017	216.811	276.229	303.378	245.899	205.515

Źródło: http://statbel.fgov.be/figures/d73_nl.asp

3.6 Cele wyjazdów

W 2002 liczba wyjazdów ludności belgijskiej wynosiła 10.355 mln. 7.950 ludzi wyjechała w celach urlopowo-wakacyjnych. 1.065 ludzi wyjechało w celach biznesowych natomiast 1.002 osoby udało się w odwiedziny do znajomych i krewnych.⁶⁹

Według danych Europejczycy, w tym również Belgowie za cel swej podróży obierają często dane miasto na terenie UE, spędzając w nim czas na m.in.: zwiedzaniu, upajaniu się atmosferą danego miejsca, zwiedzaniu muzeów, smakowaniu dań oraz trunków, zakupach, odwiedzaniu wystaw, parków oraz na smakowaniu nocnego życia.

Tabela 13: Sposoby spędzania czasu w mieście przez Europejczyków na terenie UE oraz Niemiec

HOLIDAY CONTENT FOR EUROPEANS ON CITY BREAKS IN EUROPE AND GERMANY				
Content of city breaks* 2005	Total foreign city breaks by Europeans (frequency in %)	Rank	City breaks to Germany by Europeans (frequency in %)	Rank
Sightseeing	58	1	55	1
Enjoying atmosphere/ambience	45	2	49	2
Visiting museums	40	4	38	3
Enjoying food and drink	42	3	36	4
Shopping	37	5	36	5
Visiting exhibitions	23	8	26	6
Nightlife	27	6	23	7
Visiting parks/green areas	24	7	23	8

* Trips involving one or more overnight stay; excluding the motive of visiting friends or relatives
Source: WTM 2005 (5)

Źródło: „Incoming Tourism to Termalny”, Edition 2006, s. 16

⁶⁹ http://europa.eu/abc/european_countries/eu_members/belgium/index_pl.htm

3.7 Środki lokomocji

Najczęściej używanym środkiem transportu w Belgii nadal pozostaje samochód (45.83% ludności wybiera podróż samochodem). 19.58% turystów belgijskich wybiera podróżowanie samolotem. Dopiero pod transportie samochodowy i lotniczym przychodzi kolej na transport autokarowy który jest najrzadziej wykorzystywanym środkiem transportu przez belgijskich turystów (6.37% korzysta z autokarów)⁷⁰

3.7 Długość pobytu

W wyjazdach turystów belgijskich przeważają pobyty długoterminowe, powyżej 4 noclegów, odbywające się w większości za granicą. Jednak wielu Belgów decyduje się również na wyjazdy krótkoterminowe, od 1 do 3 nocy, w tym wypadku widać zbliżoną ilość wyjazdów zarówno za granicę, jak i na terenie własnego kraju.

Tabela 14: Liczba wyjazdów turystów belgijskich spędzających urlop, ze względu na jego długość

Urlop - (1998-2007)										
Liczba wakacje	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Krótki										
urlop (1 do 3 nocy)	4.083.024	3.807.448	4.081.169	3.551.326	3.584.121	3.940.662	5.130.672	5.129.343	3.751.549	4.216.036
We										
wnętrzu	2.547.176	2.338.416	2.396.707	2.289.865	2.154.532	2.302.127	2.932.135	2.837.468	1.957.204	2.171.193
Za granicą	1.535.848	1.469.032	1.684.462	1.261.461	1.429.589	1.638.535	2.198.537	2.291.875	1.794.345	2.044.843
Długie										
wakacje (4 noce lub więcej)	6.883.752	7.218.824	8.080.554	7.203.284	7.243.613	8.238.228	8.724.002	9.464.184	7.737.526	8.452.615
We										
wnętrzu	1.631.649	1.853.601	1.689.540	1.683.010	1.840.107	1.995.166	2.111.766	2.032.839	1.587.126	1.602.856

⁷⁰ http://www.sciaga.pl/tekst/61179-62-analiza_rynk_u_belgijskiego

Za

granica 5.252.103 5.365.223 6.391.014 5.520.274 5.403.506 6.243.062 6.612.236 7.431.345 6.150.400 6.849.759

Źródło: http://statbel.fgov.be/figures/d73_nl.asp

Tabela 15: Średnia liczba noclegów na wakacje (1997-2007), według krajów

Urlop - średnia liczba noclegów na wakacje (1999-2007)									
Święto	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Razem	8,0	8,3	8,4	8,3	8,6	7,9	7,9	8,2	8,0
Belgia	5,2	5,0	5,2	5,4	5,3	5,0	5,1	4,9	4,9
Francja	8,3	8,5	9,0	8,4	8,5	7,8	8,1	8,4	8,4
Hiszpania	13,6	13,1	12,9	12,9	12,9	12,3	12,2	12,1	11,3
Niemcy	4,0	4,4	5,3	5,2	4,9	4,3	4,0	4,2	4,4
Włochy	12,2	14,4	12,2	11,8	12,4	10,3	10,4	9,6	9,9
Austria	9,4	8,7	8,2	8,5	8,6	8,8	9,1	7,6	8,4
Wielka Brytania	4,8	4,6	5,3	5,3	4,6	5,0	5,9	4,4	5,4
Luksemburg	3,6	2,6	3,9	3,4	7,4	3,3	5,1	2,6	5,3
Grecja	11,7	12,7	12,6	11,6	11,9	12,9	12,6	11,4	10,6
Ameryka Północna	14,3	15,1	13,2	18,1	20,6	18,5	17,4	19,0	15,3

Źródło: http://statbel.fgov.be/figures/d73_nl.asp

3.9 Miejsca zakwaterowania

Według danych z 2007 r. z hotelów i innych obiektów zakwaterowania zbiorowego skorzystało 1 mln Belgów.

Tabela 16: Liczba nocy spędzonych w hotelach i innych obiektach zakwaterowania zbiorowego przez kraje UE

Table 3.9: Tourism indicators, 2007

	Nights spent in hotels and other collective accommodation establishments (million) (1, 2)		Tourism intensity (nights spent per inhabitant) (1)	International tourism receipts relative to GDP (%) (3)
	Residents	Non-residents		
EU-27	1 332.1	972.5	4.7	0.6
Euro area	993.7	792.3	5.7	:
BE	1.0	1.7	2.8	2.3
BG	0.4	1.2	2.3	7.9
CZ	1.5	2.1	4.0	3.8
DK	1.3	1.0	5.0	2.0
DE	19.7	5.6	3.9	1.1
EE	0.1	0.3	3.5	4.8
IE	1.0	2.2	8.4	2.4
EL	1.1	4.4	5.2	5.3
ES	11.8	23.3	8.6	4.0
FR	14.5	11.2	4.8	2.1
IT	15.9	16.8	6.3	2.0

Zródło; Source: Eurostat (tour_occ_ninat, tour_occ_ni, tps00001, bop_its_det and tec00001)

3.10 Wydatki na turystykę

Zamożni Belgowie są bardzo aktywnym społeczeństwem, w związku z tym wydatki na wyjazdy wynoszą 17 mld USD.⁷¹ Szacuje się, że w podróżach uczestniczy około 50% ogółu ludności.

⁷¹ Z. Kruczek, „Europa, geografia turystyczna”, wyd. Proksenia, Kraków 2008, s. 121

Rozdział IV – Znaczenie rynku turystycznego Belgii dla Polski

Choć Francja do dnia dzisiejszego pozostaje najpopularniejszym kierunkiem wakacyjnym Belgów, jednakże od momentu kiedy Polska oraz inne kraje Europy środkowo-wschodniej dołączyły do Unii Europejskiej rynek turystyczny naszego kraju zdecydowanie się ożywił oraz stał się bardziej dostępny, jak i atrakcyjny⁷².

Belgia jest zaliczana do 10 krajów o największym znaczeniu, przy wyliczaniu Wskaźnika Użyteczności Turystyki Zagranicznej WUZT⁷³

Tabela 17: Gradacja i podział rynków według WUZT

⁷² Umowy dwustronne podpisane z Polską o współpracy w dziedzinie turystyki: 14 października 1977 roku została zawarta umowa o współpracy w dziedzinie turystyki pomiędzy rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Królestwa Belgijskiego. Umowa została wprowadzona w życie 04 kwietnia 1978 roku, http://www.sciaga.pl/tekst/61179-62-analiza_rynu_belgijskiego

⁷³ WUZT- Wskaźnik Użyteczności Turystyki Zagranicznej:

W ramach przyjętej grupy wskaźników założono, że grupę wybranych krajów stanowić będą te, które szacowane są jako najwięksi udziałowcy polskiego rynku zagranicznej turystyki przyjazdowej pod względem wolumenu przychodów. Założenie to stanowi konsekwencję uznania nadrzędności aspektu finansowego. Jednocześnie oznacza, że nawet jeśli jakiś rynek emisyjny ma wyższą pozycję w rankingu na podstawie, któregośkolwiek z wybranych wskaźników, ale nie mieści się w grupie krajów o największych wydatkach w Polsce nie jest uwzględniany w zestawieniu.
<http://www.pot.gov.pl/>

Lp.	Rynki o największym znaczeniu	Wskaźnik
1	Niemcy	5,5693
2	Wielka Brytania	2,7446
3	USA	2,0315
4	Norwegia	1,7204
5	Francja	1,4297
6	Litwa	1,3940
7	Belgia	1,3269

Źródło: <http://www.pot.gov.pl/>

4.1 Rynek turystyczny Polski

Rynek turystyczny Polski to prężnie rozwijający się przemysł, który posiada coraz więcej powodów do dumy. W wielu sektorach turystyki obowiązują normy europejskie a w połączeniu z lokalną gościnnością i bogactwem ofert jesteśmy krajem o ciągle wzrastającej liczbie odwiedzin turystów z całego świata.

Specjaliści niemieckiego ADAC, który jest największym klubem automobilowym w Europie, przeprowadzili badanie porównawcze cen w dziesięciu ulubionych destynacjach wakacyjnych Niemców⁷⁴. Okazało się, że Ustka, Międzyzdroje, Sopot, Kołobrzeg i Łeba pobiły europejską konkurencję.

Polska jest korzystniejsza cenowo od Chorwacji, Danii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Niemiec, Portugalii, Turcji i Włoch. ADAC przyznało Polsce certyfikat „bardzo korzystnie”(sehr günstig).

⁷⁴ <http://www.bankier.pl/wiadomosc/Pocztowka-z-Polski-1788459.html>

Ważnym wydarzeniem w stosunkach belgijsko-polskich jest zniesienie przez Belgię restrykcji dotyczących pracy Polaków w ich kraju. Od 1 maja 2009 otwarto rynek pracy, co może wiązać się z mocnym ożywieniem turystycznym w obie strony⁷⁵.

Nie wykluczone, że w momencie, kiedy pewien procent naszych rodaków wyjedzie za granicę Belgowie poznając Polaków zainteresują się samą Polską, również i nasze społeczeństwo mając w Belgii rodzinę i znajomych, odwiedzi belgijskie zakątki.

4.2 Liczba przyjazdów turystów belgijskich do Polski

Przynależność Polski do Unii Europejskiej zwiększa wiarygodność kraju wobec turystów ze wszystkich zakątków świata, zatem również dla Belgii. Możemy poszczycić się miejscami bogatymi we wspaniałe zabytki historyczne, miastami pełnymi kultury, różnorodnością krajobrazu naturalnego, czystym środowiskiem, czy niepowtarzalną kuchnią⁷⁶. Wszystko to sprawia, że coraz częściej ludność belgijska darzy Polskę zaufaniem. Z roku na rok notujemy widoczny wzrost przyjazdów turystów belgijskich, w 2006 roku liczba ta wzrosła o 100% w porównaniu do roku 2000⁷⁷.

Tabela 18: Liczba turystów belgijskich w Polsce w latach 2005-2007, wg POT

• Liczba turystów:

Rok	2005	2006	2007
Przyjazdy w tys.	70	90	106

Źródło: Instytut Turystyki

Według danych Instytutu Turystyki w 2007 r. nasz kraj odwiedziło 66,2 miliona cudzoziemców. To o 1,7% więcej niż w 2006 r. O 25% wzrosła liczba przyjazdów z Portugalii, Irlandii, Luksemburga, Norwegii, Hiszpanii, Turcji, Estonii i Belgii. Coraz liczniejszą grupę stanowią Szwajcarzy, Anglicy, Włosi, Francuzi, Japończycy czy Australijczycy, gdzie wzrost szacuje się na poziomie 10-25%.⁷⁸

⁷⁵ <http://www.wprost.pl/ar/158793/Belgia-otwiera-rynek-pracy/>

⁷⁶ J. Wyrzykowski, K. Klementowski, *Współczesne tendencje w turystyce i rekreacji*, Wyd. AWF Wrocław, Wrocław 2004, s. 28

⁷⁷ http://www.sciaga.pl/tekst/61179-62-analiza_rynk_u_belgijskiego

⁷⁸ GUS, na podstawie danych Straży Granicznej. Dane za grudzień – doszacowane przez Instytut Turystyki, <http://www.bankier.pl/wiadomosc/Pocztowka-z-Polski-1788459.html>

Dane sporządzone przez GUS przedstawiające przyjazdy cudzoziemców do Polski (wg obywatelstwa) mówią o 114, 5 tys. Belgów odwiedzających nas w 2007 r. Wynika z nich również, że liczna ta jest większa o 23,4 tys w porównaniu z rokiem poprzednim.

Tabela 19: Przyjazdy cudzoziemców do Polski wg obywatelstwa - w tys

TABL. III/8. PRZYJAZDY CUDZOZIEMCÓW DO POLSKI WG OBYWATELSTWA (KRAJE) - W TYS.									
Kraje	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ogółem	89 117,9	84 514,9	61 431,3	50 734,6	52 129,8	61 917,8	64 606,1	65 114,9	64 882,5
w tym:									
Argentyna	2,4	3,1	2,9	2,0	2,3	2,6	3,4	3,9	4,3
Armenia	2,2	2,2	2,2	2,8	2,7	4,3	5,4	5,8	5,9
Australia	15,6	14,5	13,5	12,9	13,0	22,1	35,4	41,9	46,5
Austria	285,0	304,2	297,5	247,8	265,7	288,3	282,2	304,0	312,8
Azerbejdżan	4,1	3,4	2,4	2,3	2,7	3,7	3,5	3,4	4,1
Belgia	176,6	160,4	111,9	92,6	65,2	74,5	71,9	91,4	114,5
Białoruś	4 640,3	5 919,6	5 197,1	4 241,7	3 830,1	3 522,8	3 650,8	3 911,8	3 847,8
Brazylia	3,3	4,1	4,6	5,0	5,1	6,3	11,4	12,9	15,2

Źródło: <http://www.stat.gov.pl>

4.3 Profile turystów belgijskich odwiedzających Polskę

Według danych sporządzonych przez POT:⁷⁹

- mężczyźni stanowią większość turystów w Polsce – 60% przyjazdów
- dominującą część stanowią osoby w wieku 35-44 lata - 41%
- znaczny udział należy do osób starszych, powyżej 55 roku życia - 18%
- ludzie młodzi, do 24 lat stanowią zaledwie 6%

Śledząc Belgijskie statystyki na temat przyjazdów turystów do Polski możemy w 100% stwierdzić, iż zainteresowania wyjazdami grupowymi do Polski znacznie wzrosły w ubiegłych latach⁸⁰. Tendencja ta także utrzymała się w 2003 roku. Zagraniczni turyści dokonując wyboru wycieczki często poszukują tanich baz noclegowych. Polska jako kraj ciągle rozwijający się musi borykać się z problemem iż nie wielka ilość ludności belgijskiej decyduje się na pobyt w Polsce. Głównym powodem braku zainteresowania jest słaba oferta ze strony belgijskich touroperatorów. Podczas przeprowadzonych badań 62% klientów twierdzi iż nigdy przedtem nie było w Polsce. Podczas oceny Polski przez

⁷⁹ www.pot.gov.pl

⁸⁰ http://www.sciaga.pl/tekst/61179-62-analiza_rynk_u_belgijskiego

osoby które odwiedziły nasz kraj aż 81% oceniło nas w sposób bardzo pozytywny jedynie 2% badanej ludności przyznało ocenę niedostateczną. Głównym powodem wizyt zagranicznych turystów jest chęć poznania zabytków polskiej kultury, oraz spędzenie wakacji na łonie natury. Najchętniej turyści preferują zwiedzanie miast oraz podróże objazdowe. Takie też produkty oferowane są przez belgijskich touroperatorów. Z ich usług korzysta 44% udających się do Polski, a 56% organizuje podróże w zakresie własnym⁸¹.

Badania współczesnych turystów wykazują również, że klient jest coraz bardziej wymagający. Popularna stała się turystyka indywidualna. Tradycyjne zwiedzanie zabytków w grupie, zgodnie z przygotowywanym programem, powoli odchodzi do lamusa. Taka formuła wycieczki jest jeszcze popularna wśród starszych osób, ale młodzi turyści decydują się coraz częściej na wypoczynek, zwiedzanie w grupie znajomych lub z rodziną, zgodnie z indywidualnie przygotowanym programem⁸².

4.4 Odwiedzane regiony

Turyści w Europie zwiedzają większe miasta i kraje śródziemnomorskie. – Warszawa jest najczęściej odwiedzana, ale nie ze względu na atrakcje turystyczne, tylko z powodów biznesowych i dzięki łatwemu dostępowi⁸³. Pod względem turystycznym na pierwszym miejscu jest Kraków, potem długo nic... Trójmiasto, Wrocław, a także Łódź – opowiada Łopaciński. W związku z tym nadal głównymi destynacjami są duże miasta. Turysta z Krakowa obowiązkowo odwiedza Wieliczkę, Oświęcim czy Zakopane.

Niektóre miejsca w Polsce oblegane są bez względu na porę roku. Kopalnia Soli Wieliczka stanowi najlepszy przykład⁸⁴. Zabytek z listy UNESCO, uznana za jeden z siedmiu cudów Polski w plebiscycie jednego z dzienników, przyciągnęła w ubiegłym roku ponad milion turystów. Środki z Unii Europejskiej na modernizację XVII-wiecznego szybu Regis umożliwią zwiedzanie kolejnych ciekawych tras. Nie tylko my doceniamy to miejsce, ale i obcokrajowcy. Już w pierwszym kwartale tego

⁸¹ http://www.sciaga.pl/tekst/61179-62-analiza_rynk_u_belgijskiego

⁸²

⁸³ <http://www.bankier.pl/wiadomosc/Pocztowka-z-Polski-1788459.html>

⁸⁴ <http://www.bankier.pl/wiadomosc/Pocztowka-z-Polski-1788459.html>

roku kopalnię w Wieliczce odwiedziło aż 147 tysięcy gości. To o 9% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

4.5 Cele przyjazdów

Najczęściej uprawianymi rodzajami turystyki są: turystyka weekendowa oraz turystyka objazdowa. Polska jest coraz częściej uważana za kraj szybkich przemian, który ma do zaoferowania szereg podstawowych produktów turystycznym na rynku Europejskim, główne z nich to: wycieczka po Krakowie, wycieczka po Warszawie, trasa objazdowa- Szczecin- Gdańsk- Malbork – Toruń – Warszawa – Częstochowa –Kraków – Oświęcim – Wrocław, wycieczka z Warszawy do Krakowa z Krakowa do Zakopanego. Do dodatkowych produktów turystycznych możemy zaliczyć: pobyt na Mazurach, wynajem kwater prywatnych i domków letniskowych, podróże motywacyjne, wyjazdy szkolne, wydarzenia koncerty, festiwale, Boże Narodzenie.⁸⁵

Instytut Turystyki podaje, że zmieniły się cele pobytów. W pierwszym kwartale 2007 r. wzrosło znaczenie turystyki biznesowej⁸⁶. Ok. 30% przyjazdów związanych jest z sprawami służbowymi. Zmalał odsetek wizyt w celach turystycznych (do 19%). Nie zmienił się procent odwiedzających krewnych lub znajomych (16%). Więcej było podróży tranzytowych (16%), a mniej przyjazdów na zakupy (11%)⁸⁷.

Tabela 20: Struktura przyjazdów turystów belgijskich do Polski wg głównego celu [%]

⁸⁵ <http://www.bankier.pl/wiadomosc/Pocztowka-z-Polski-1788459.html>

⁸⁶ J. Wyrzykowski, K. Klementowski, *Współczesne tendencje w turystyce i rekreacji*, Wyd. AWF Wrocław, Wrocław 2004

⁸⁷ <http://www.bankier.pl/wiadomosc/Pocztowka-z-Polski-1788459.html>

Tab. 6. Struktura przyjazdów według głównego celu przyjazdu (w proc.)

Cel przyjazdu do Polski	2006	2015	Zmiana 2015/2006
Turystyka i wypoczynek	20	23	+3
Interesy, podróże służbowe	27	28	+1
Odwiedziny krewnych lub znajomych	18	16	-2
Zakupy	13	7	-6
Tranzyt	16	11	-5
Inne cele	6	15	+9

Źródło: oszacowania i prognozy Instytutu Turystyki

4.6 Środki lokomocji

Do wielu belgijskich miast można z Polski dotrzeć samolotem, pociągiem lub autobusem. Z Warszawy do Brukseli możemy latać raz dziennie z PLL LOT oraz z belgijskimi liniami Sabena⁸⁸. Ze stolicy dostaniemy się bezpośrednio do Brukseli, Antwerpii, Brugii i Charleroi. Natomiast 18 godzin zajmuje podróż do Belgii w przedziale pociągu, który z Warszawy bezpośrednio do Brukseli odjeżdża raz dziennie. Dla tych, którzy w czasie swoich wakacji chcieliby zobaczyć większy kawałek Europy, pojawiła się niedawno interesująca oferta firmy Eurolines, największego europejskiego przewoźnika autokarowego. Kupując bilet wieloprzejazdowy Eurolines Pass można podróżować. Do Polski z Brukseli ma miejsce 48 rejsów regularnych z dwóch lotnisk, w tym 9 połączeń LCCs.⁸⁹

4.7 Długość pobytu

⁸⁸ <http://www.belgia.org/Infrastruktura.php>

⁸⁹

Zintensyfikowanie działalności przez LCCs spowodowało niezwykle dynamiczny wzrost ruchu na polskich lotniskach, choć w Polsce w dalszym ciągu wskaźniki tego ruchu w stosunku do liczby mieszkańców pozostają znacznie niższe niż w Europie Zachodniej. Według prognoz ULC do 2030 r.⁸ Polska zbliży się do poziomu obecnych wartości na tamtych rynkach, a ruch przekroczy 80 mln pasażerów.

www.pot.gov.pl

Długość wypoczynku turystów belgijskich na terenie Polski jest w szczególności zróżnicowana celem danej podróży.

Tabela 21: Podstawowe kryteria i charakterystyka segmentów na rynku turystycznym Polski w przyjazdach Belgów

Tab. 12. Podstawowe kryteria i charakterystyka segmentów na rynku turystycznym

CECHY CHARAKTERYZUJĄCE PODRÓŻ	ODWIEDZAJĄCY NASTAWIENI NA WYPOCZYNEK	ODWIEDZAJĄCY BIZNESOWI	ODWIEDZAJĄCY Z SEGMENTU VFR
Długość podróży	Średnia długość pobytu: ok. 5-7 dni, z narastającą tendencją do krótszych, lecz częstszych wyjazdów turystów z krajów rozwiniętych.	Krótkie pobyty: typowa podróż służbowa trwa od kilku godzin (krajowa) do 2-3 dni (zagraniczna).	Długie pobyty za granicą, zwłaszcza w przypadku wyjazdów do odległych krajów. Rosnąca globalna mobilność sprzyja rozwojowi segmentu VFR.

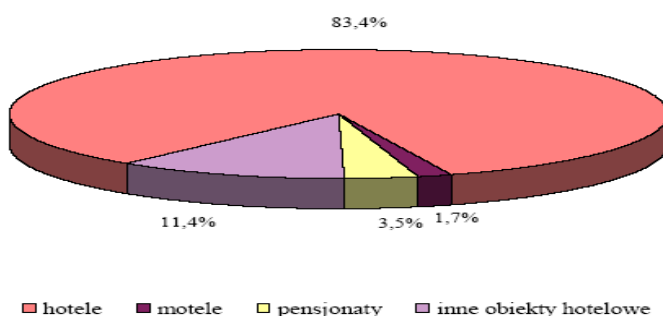
Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.pot.gov.pl

4.8 Miejsca zakwaterowania

Turyści zagraniczni a w szczególności z zamożnych krajów najczęściej – 83,4 % wybierają hotele na czas swojego pobytu w Polsce. Na drugim miejscu wśród obiektów zakwaterowania zbiorowego znalazły się motele - 33,4%. Pensjonaty oraz inne obiekty hotelowe są znacznie mniej darzone sympatią a przede wszystkim zaufaniem turystów⁹⁰.

Wykres 5: Wynajęte pokoje w obiektach hotelowych w 2007 r. [%]

Wykres 6. Wynajęte pokoje w obiektach hotelowych w 2007 r.
(w procentach)

Źródło; Rocznik Statystyczny GUS– Turystyka w 2007, <http://www.stat.gov.pl>

4.9 Dochody z turystyki przyjazdowej

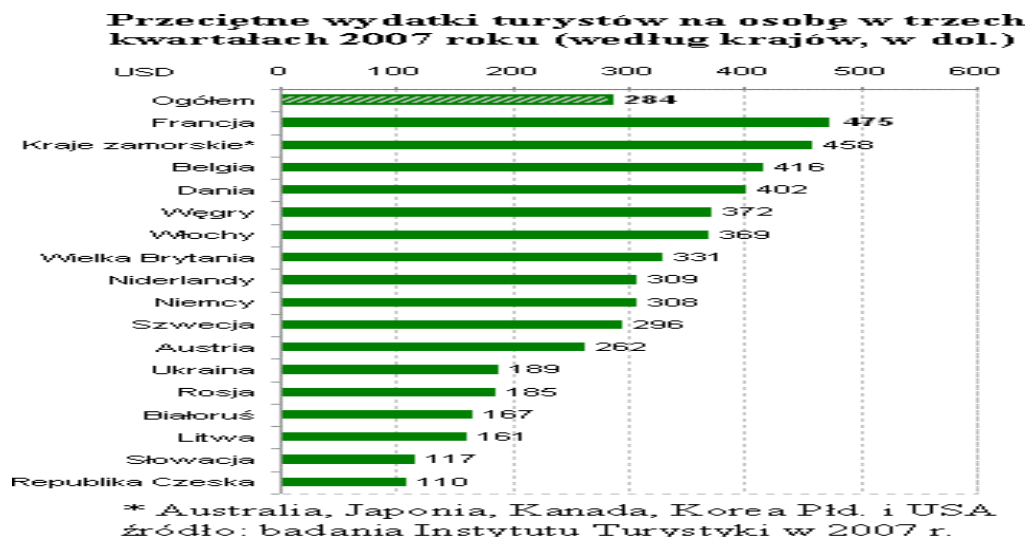
Według badań Instytutu Turystyki przeciętny turysta wydał w ciągu trzech kwartałów 2007 r. ok. 284 dol. na osobę i 72 dol. na jeden dzień pobytu. Średnie wydatki na głowę wyniosły od 110 dol. (Czechy) do 458 dol. (kraje zamorskie) i 475 dol. (Francja). Mniej wydają Amerykanie, Japończycy czy Australijczycy. Wynika to głównie z krótszego pobytu. Dla turystów kosztowne jest na pewno samo zwiedzanie naszego kraju (wszelkie bilety wstępu)⁹¹.

Wpływ do budżetu państwa z turystyki to około 4,5 miliarda dolarów⁹².

⁹¹ <http://www.bankier.pl/wiadomosc/Pocztowka-z-Polski-1788459.html>

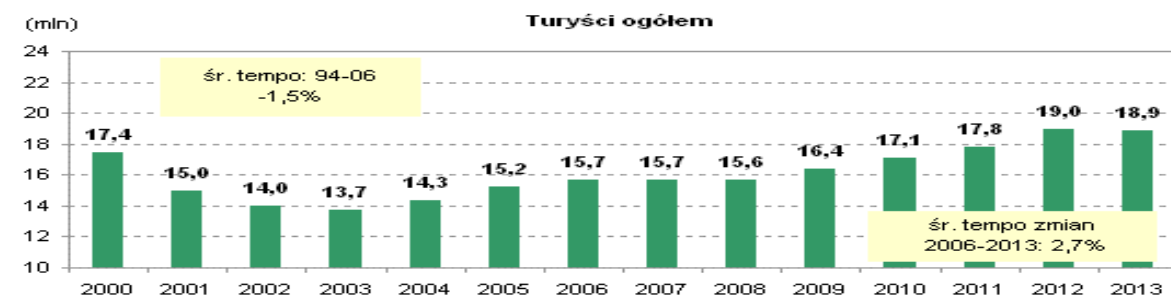
⁹² <http://www.polskieradio.pl/jedynka/sygnalydnia/arttykul6922.html>

Wykres 6: Przeciętne wydatki turystów na os. w trzech kwartałach 2007 r. wg krajów

4.10 Prognozy dla turystycznego rynku polskiego względem Belgii

Wykres 7: Przyjazdów turystów w latach 1994-2006 oraz prognoza do roku 2013
Przyjazdy turystów w latach 1994-2006 i prognoza do 2013 r.

źródło: oszacowania i prognozy Instytutu Turystyki (XII 2007)

W licznych opracowaniach dotyczących prognoz na przyszłe lata i wielkości we wskaźnikach turystycznych widać wyraźnie, że przewiduje się ciągły, systematyczny wzrost podróżowania. Ta tendencja będzie miała również miejsce w sektorze turystyki przyjazdowej do Polski. W przypadku samej Belgii, może się okazać, że liczba ta jednak wzrośnie gwałtowniej z powodu otworzenia dla nas rynku pracy. Na pewno nie będzie to tak wielka transformacja jak w przypadku Anglii, jednak napływ turystów belgijskich może stać się dla Polski nowym wyzwaniem oraz kolejnym doświadczeniem.

Dotychczasowe przyjazdy Belgów do Polski dały podstawy do stworzenia przez POT pewnych zestawień z osiągnięć względem turystów belgijskich oraz postawienia pewnych wytycznych co do poszerzenia oferty turystycznej oraz wyjściu naprzeciw wymaganiom ze strony turystów.

Tabela 22: Marketingowa Strategia Polski w sektorze turystyki na lata 2008-2015 dla Belgii

Popyt realny	– Małopolska z Krakowem – Mazowsze z Warszawą – Dolny Śląsk – Krótkie pobyty
Poszukiwany standard	– 4+ – Unikalne np. zamki i pałace
Rozpoznawalność top of mind i spontaniczna	– Kraków i okolice – 86% – Gdańsk i okolice – 41% – Warszawa – 36% – Tatry, Zakopane – 23% – Mazury – 18% – Wrocław – 18% – Poznań i okolice – 18%
Cele strategiczne	– Komunikować potencjał dla segmentów MICE poprzez CB – Budować wizerunek miast

	– Budować wizerunek potencjału turystyki aktywnej
Kanały dystrybucji	– B2B, B2C
Priorytetowe instrumenty	– PR, e-marketing, podróże studyjne
Grupy docelowe	– Młodzież, 35+, organizatorzy MICE, młoda Polonia
Produkty priorytetowe	– Krótkie pobyty w miastach – Objazdy – góry – MICE
Priorytetowe rynki emisyjne	– Bruksela

Źródło: www.pot.gov.pl

Zakończenie

Mimo że terytorium Belgii jest dość niewielkie, (mniej więcej to nasze województwo mazowieckie), to odnajdziemy na nim plaże, malownicze sieci kanałów, góry, średniowieczne miasteczka i nowoczesne aglomeracje.⁹³ Spotkamy się tam również z gościnnością, różnorodnością w obyczajach, językach, dialektach oraz kulturą. Kraj ten zjednał sobie wielu zwolenników, choć jego reklama nie bombarduje nas z wszystkich stron. Zamożność Belgów pozwala im na zwiedzanie nie tylko swojego kraju, ale i państw sąsiednich, jak również ciepłych zakątków globu. Jednak potrafią oni odpowiednio zadbać o turystów odwiedzających ich państwo, przygotowując interesującą i bogatą ofertę turystyczną, dbając o infrastrukturę a także bezpieczeństwo. W przewidywaniach dla turystycznego rynku belgijskiego widać ciągły wzrost napływających turystów, również z szybko rozwijających się krajów Azji.

W odniesieniu do przyjazdów do Polski, wskaźnik również nadal systematycznie rośnie i jest szansa, że będzie on wzrastał z większą dynamiką, dzięki otwarciu rynku pracy.

Choć polski przemysł turystyczny coraz bardziej dorównuje europejskim wyznacznikom, to jest jeszcze wiele sektorów w których powinniśmy nasze usługi usprawnić i to zarówno dla belgijskich turystów, jak i pozostałych. Badania marketingowe sporządzone przez POT mówią w szczególności o zdecydowanej konieczności poprawy międzynarodowej rozpoznawalności Polski, jako kraju atrakcyjnego dla turystów oraz posiadającego konkurencyjne produkty turystyczne o wysokiej jakości⁹⁴. Posiadamy bowiem różnorodny kapitał turystyczny a wraz z wrodzoną gościnnością oraz magnetyzmem Polaków i Polski, przyciągamy turystów do kraju z coraz silniejszą marką.

⁹³ http://www.rynekturystyczny.pl/artukul/17019/Belgia_czyli_trzy_w_jednym.html

⁹⁴ www.pot.gov.pl

Bibliografia

1. Wydawnictwa zwarte:

1. Belgia, red. M. Binkowska, Wyd. Mediaprofit, Warszawa 2007
2. Belgia i Luksemburg – praktyczny przewodnik, Wyd. Pascal, Bielsko Biała 2008
3. Bruksela, Przewodnik kieszonkowy, Wyd. Berlitz, Warszawa 2004
4. Bruksela, Marco Polo, Wyd. Pascal, Bielsko Biała 2008
5. Bruksela od środka – kieszonkowy przewodnik, Wyd. RM, Warszawa 2006
6. Bruksela, Brugia, Gandawa i Antwerpia, Wyd. wiedza i Życie, Warszawa 2006
7. Bruksela – National Geographic, Wyd. G+J RBA, Włochy 2005
8. Wspaniały weekend w Brukseli, Wyd. Wiedza i Życie, Warszawa 2006
9. J. Wyrzykowski, K. Klementowski, Współczesne tendencje w turystyce i rekreacji, Wyd. AWF Wrocław, Wrocław 2004
10. Z. Kruczek, Europa - geografia turystyczna, Wyd. Proksenia, Kraków 2008

2. Strony www:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
<http://www.pot.gov.pl/>
<http://turystyka.gazeta.pl/>
<http://turystyka.wp.pl/>
<http://belgia1.blox.pl/>
<http://europa.eu/>
<http://skarby-swiata.pl/belgia/>
<http://www.belgia.org/Turystyka.php>
<http://pl.wikipedia.org/wiki/Belgia>
<http://www.niemcy-turystyka.pl/>

Spis tabel:

Tabela 1: Podstawowe informacje o Belgii
Tabela 2: Przyjazdy do Belgii wg regionów

Tabela 3: Przyjazdy cudzoziemców do Belgii – podział wg kraju zamieszkania

Tabela 4: Przyloty do Belgii

Tabela 5: Liczba turystów zagranicznych, spędzających w Belgii więcej niż 1 noc

Tabela 6: Liczba oddziałów hotelarskich oraz ich pojemność, Belgia 1998- 2007

Tabela 7: Ceny pokoi hotelowych na terenie krajów

Tabela nr 8: Przychody w Belgii z turystyki

Tabela 9: Przychody w Belgii z turystyki w USD

Tabela 10: Prognozy przychodów rynku turystycznego Belgii na rok 2019 w porównaniu z 2009 r.

Tabela 11: Dane opracowane według POT w raporcie „Marketingowa Strategia Polski w sektorze turystyki na lata 2008-2015”.

Tabela 12: Najczęściej odwiedzane kraje przez turystów belgijskich, podział ze względu na długość pobytu

Tabela 13: Sposoby spędzania czasu w mieście przez Europejczyków na terenie

UE oraz Niemiec

Tabela 14: Liczba wyjazdów turystów belgijskich spędzających urlop, ze względu na jego długość

Tabela 15: Średnia liczba noclegów na wakacje (1997-2007), według krajów

Tabela 16: Liczba

nocy spędzonych w hotelach i innych obiektach zakwaterowania zbiorowego przez kraje UE

Tabela 17: Gradacja i podział rynków według WUZT

Tabela 18: Liczba turystów belgijskich w Polsce w latach 2005-2007

Tabela 19: Przyjazdy cudzoziemców do Polski wg obywatelstwa - w tyś, wg POT

Tabela 20:

Struktura przyjazdów turystów belgijskich do Polski wg głównego celu [%]

Tabela 21: Podstawowe kryteria i charakterystyka segmentów na rynku turystycznym Polski w przyjazdach Belgów

Tabela 22: Marketingowa Strategia Polski w sektorze turystyki na lata 2008-2015 dla Belgii

Spis wykresów:

Wykres 1: Trendy w międzynarodowej turystyce – najczęściej odwiedzane kontynenty

Wykres 2: Kraj europejskie odwiedzane przez Amerykanów

Wykres 3: Wyjazdy kulturowe Europejczyków

Wykres 4: Znaczenie Chin dla przyszłego rynku turystycznego Niemiec

Wykres 5: Wynajęte pokoje w obiektach hotelowych w 2007 r. [%]

Wykres 6: Przeciętne wydatki turystów na osobę w trzech kwartałach 2007 r.

Wykres 7: Przyjazdów turystów w latach 1994-2006 oraz prognoza do roku 2013

Spis rysunków

Rysunek 1: Mapa Belgii

Rysunek 2: Mapa administracyjna Belgii

Rysunek 3: Demografia Belgii (1961-2003).

Rysunek 4: Główne kierunki podróży lotniczych turystów belgijskich, według TUI

Informacja: Wyrażam zgodę na opublikowanie wykonanego przeze mnie projektu na stronie AWF Kraków. Oświadczam, że został on wykonany zgodnie zobowiązującymi zasadami i nie narusza niczych praw autorskich.